

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWSEntered as second class matter March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill.,
under the Act of March 3, 1879.

VOL. XI.

Kaina 3c.

Chicago, Ill., Antradienis, Rugpjūčio-August 26 d., 1924

437

No. 206

Danai žada panaikinti armiją

Karaliaučių didelės kaizerininkų minifistacijos

Bolševikai Rusijoje esą išžudė daugiau kaip 1,766,000 žm.

Danija ruošias panaikinti savo kariuomenę

Planuoja taip pat stipriai sumažinti karo laivyną, bet padidinti oro jėgas.

KOPENHAGA, rugp. 25. — Danijos apsaugos ministeris Rasmussen, socialistas, pateikė nusiginklavimo įstatymo projektą, kurį socialistinės valdžios ministerių taryba aprobavo. Eikiant įstatymo projektą, Danijos armija turi būti panaikinta, o dabartinė karo laivynas pakeista policijos sargyba tvarkai dabi. Pakraščiu sargybos karo laivai ir kreiseriai taip pat turi būti panaikinti ir tik palikti penki laivai, kiekvienas turįs mažiau kaip 700 tonų, kartu su kitais mažais žvejybos inspekcijos laivais. Oro jėgos turi būti padidintos.

Sitas nusiginklavimo įstatymo projektas bus neuzilgio įneštas parlamentan.

Vokiečių karininkų manifestacijos Karaliaučiuje

Hindenburgas, Ludendorfas ir kiti monarchistų vadai švenčia Tannenbergo mušio šventę.

BERLINAS, rugp. 25. — Kone visi vokiečių karo vadai — Hindenburgas, Makensenas, Ludendorfas, Von der Goltzas, buvęs kanclerius Buelowas — sugarmėjo į Karaliaučius, kur dabar švenčiama "Rytų Prūsų" šventė, paminėjimas Tannenbergo mušio, kur Hindenburgas, sumušęs rusus, pradėjo juos vyti atgal iš Prūsų ir kovų lauką perkėlė Rusijos teritorijon.

Karaliaučiaus universitetas suteikė Hindenburgui aukštinį garbės grandinį, kurį jis priimdamas pasakė: "Aš pasiruošęs vėl kautis, jeigu reikalsas."

Karaliaučiu nuolatų ejo specialiai traukiniai, gabendami garbės kompanijas iš visų senųjų Vokietijos regimentų, taip kad miestas dabar pilnas žibantių oficerų ir uniformuotų kareivių. Visos miesto gatvės ir triobėsiai nukaisyti senosios monarchijos vėliavomis su juoda, balta ir raudona juostomis. Respublikos vėliavos nepamatyti niekur. Naktį specialiai įtaisyti stiprūs elektros žiburiai nušviečia tam tikras iškasas su įvairiais parašais, kaip pav.: "Deutschland ueber Alles", "Viešpatie išvadok mus," etc. Rotužėj laikomuos patriotingus kalbos.

Ties rotužės reichswelro kuopos parodoja apsiginklavę rankinėmis granatomis. Vokiečių Jaunuomenės Fereino nariai daboja tvarkos.

Nacionalistai kvietė ir Vokiečių valdžią dalyvauti iškilinėse, bet ji atsakė. Vis del

to dalyvavo Vokietijos laivyno viršininkas admiralas Koesleris, Rytų Prūsų reichswelro vadas ir vietos administracijos viršininkai.

Sako, kad nacionalistų lyderiai laikė konferenciją apsvaistyti klausimui, kokios pozicijos reikėtų laikyti atsitikime, jei valdžioje įvyktų atmaina. Buvo kalbama ir apie įsteigimą karinės diktatūros, buvęs taip pat išanksto numatytas kabinetas.

Bolševikai esą išžudė viso 1,766,368 žmones

Tai yra daugiau, nei Rusija nužudė savo žmonių pasaulinio karo metuose.

WASHINGTONAS, rugp. 25. — Amerikos valdžios ekspertų surinktomis statistinėmis žiniomis, sovietų Rusijos čeka esanti nugalėjusi daugiau žmonių, nei Rusijos kareivių yra žuvę didžiojo karo kovų metuose, ir tris kartus daugiau, nei Jungtinės Valstijos yra praradusios savo kareivių Meksikos, pietiniam, Ispanijos ir pastarajame pasauliniame karuose daiktan paėmus.

Tų ekspertų skaitmenimis, bolševikų čekos nugalabintų žmonių skaičius siekia 1,766,368, tuo tarpu kaip pasauliniame kare rusų žuvę 1,700,000, o amerikiečių minėtuose keturiuose karuose žuvę viso 501,089.

Didžiausį čekos nužudytųjų žmonių skaičių sudaro valstiečiai: jų nugalabinta viso 815,000. Po jų iš eilės seka: professoriai ir šiaip inteligentija, kareiviai, darbininkai, policininkai, oficeriai, dvarininkai ir didesnieji žemvaldžiai ir įvairios rūšies dvasininkai.

Sienkiewicz'iaus kunas bus pargabentas Lenkijon.

BERNAS, Šveicarija, rugp. 25. — Garsaus lenkų rašytojo, Henryko Sienkiewicz'iaus, kunas bus atnešantis lapkričio mėnesį atkatinant pargabentas iš Šveicarijos į Lenkiją, kame jis bus didelėmis iškilinėmis vėl palaidotas. Sienkiewicz mirė 1916 metais Šveicarijos miestely Vevey.

RUSŲ KUNIGAİKSTIENĖ PASMERKTA KALETI

Buvo sugauta bevagiant daiktus krautuvėj.

PARYŽIUS, rugp. 23. — Rusų kunigaikštienė Eugėnija Galicina, 60 metų, kunigaikščio Nikolajaus Galicina patė, liko teismo pasmerkta dviem mėnesiam kalėjimo ir pasimokėti 200 frankų baudmės. Ji buvo sugauta vagiant daiktus departamentinėje krautuvėj.

Vokiečių junkeriai prieš reparacijų sutartį

Nacionalų lyderis pareiškia, kad jo partija kovosianti prieš sutarties vykdymo įstatymų projektus.

BERLINAS, rugp. 25. — Vokiečių nacionalų partijos lyderis Dr. Hergt šiandien pareiškė reichstage, kad jo partija nepritaria reparacijų sutarčiai, kuri buvo padaryta Londono tarptautinėje konferencijoje, ir todėl businti priešinga visiemis tai sutartiai vykdyti įstatymų projektams.

Tarptautinio intelektualio kooperavimo institutas

PARYŽIUS, rugp. 25. — Francijos premjeras Herriot parašė laišką Sąjungos sekretariatui Ženevoj prašydamas, kad į ateinančio Tautų Sąjungos Tarybos susirinkimo dienotvarkę būtų įrašyta klausimas del įsteigimo Paryžių tarptautinio intelektualio kooperavimo instituto.

Premjeras pareiškia, kad praeitą mėnesį Francija, per švietimo ministerį, siūlius parupinti fondų tokio instituto namams, ir kad Sąjungos intelektualio kooperavimo komisija, kurios pirmininku yra profesorius Henri Bergson, tai pozicijai pritarus.

Italų lakunas Locatelli ir jo draugai surasti

J. V. KREISERIS RICHMOND, ties Farewell Priežemiu, Greenlandija, rugp. 25. — Skrendas aplink pasaulį italų lakunas leit. Locatelli ir jo draugai, kurie kelionę iš Islandijos į Greenlandiją praeitą ketvirtadienį buvo prazuve, tapo Jungtinių Valstijų kreiserio Richmondo surasti sekmadienio naktį, 11:30 val. Jie surasta vandenyje, 125 mylias nuo Farewell Priežemio. Visi gyvi ir sveiki, tik labai suvargę.

Motorui sugedus, Locatelli buvo priverstas nusileisti vandenin praeitą ketvirtadienį. Savo hidro-aeroplanu jis nebegalėjo pakilti oran ir buvo vandens nuneštas 100 mylių.

Locatelli prašė, kad jo mašina būtų sunaikinta, kas ir liko padaryta.

Aviatorius ir du jo pasazieriai užsimušė.

NEW YORKAS, rugp. 25. — Aeroplanui nukritus žemėn iš 1,500 pėdų aukštumos, pilotas Sharpe ir du jo pasazieriai, Charles Noeding su savo dešimties metų sūnum, užsimušė netoli Hicksville, L. I.

GELZKELIEČIAI STEIGSIA DARBININKŲ BANKUS

ALBANY, N. Y., rugp. 22. — Brotherhood of Locomotive Engineers Security korporacija pasiuntė valstijos sekretoriui aplikaciją del inkorporavimo. Girdėt, kad ta brolija ruošias įsteigti rytinėse valstijose dešimt darbininkų bankų, — miestuose: Albany, Buffalo, Syracuse, Newarke ir k.

DETROIT, Mich. — Motorinio laivėlo gazolino rezervuarui eksplodavus ties Riverside, Ont., vienas žmogus buvo užmuštas ir keturi kiti sunkiai sužeisti. Jie slapstoms gabeno degtinę.

Trockis smerkia Hughes'ą ir Amerikos kapitalizmą

Kartu keliauja Anglijos socialistų premjerą MacDonaldą.

RYGA, rugp. 25. — Įvyksiamame Māskvoj bolševikų universitetų profesorų susirinkime karo komisaras Trockis, kalbėdamas, pasakė, kad pagalba padarytos Londone reparacijų sutarties, kapitalistinės Jungtinės Valstijos ekonominiai pavergusios Europą.

"Ministeris pirmininkas MacDonaldas ir premjeras Herriotas tai negudrūs Amerikos įnagių", pasakė Trockis. "Tie darbininkų klasės išdavikai, Amerikos kapitalistų norus pildydami, užveržę galutinai mazgus, rishandius Vokietijos darbininkus. Vienintelė jėga, kuri šiandien dar gali išgelbėti Europą iš žiočių tuo baisaus siaubuno, valstybės sekretoriaus Hughes'o, ir Amerikos kapitalistinių akulų, tai komunistų internaciona-las, kuris neapykantos sudraskytą Europą stengias sujungti vienon proletarinę federacijon.

Ir kada tokia Europos valstybių federacija bus įsteigta, tada mes galėsime išsigelbėti iš Jungtinių Valstijų nagų ir pasakyti joms: "šėlauk!"

Belgai ruošias evakuoti Dortmundą

BRIUSELIS, rugp. 25. — Pasak Libre Belgique, Dortmundas busiųjų belgų kariuomenės evakuotas pirmomis rugšėjo mėnesio dienomis. Mūtinės įstaiga Lippewesly busianti apleista tuo pačiu laiku.

Visa šeimyna žuvo geležinkelio kryžkelėj.

LINCOLN, Nebr., rugp. 25. — Šeši žmonės — visa fermerių Hoehnų, iš Sterling, Nebr., šeimyna — buvo užmušti, Burlingtono traukiniui sudaužius jų automobilį geležinkelio kryžkelėj, netoli St. Joseph, Mo. Užmušti yra Chris Hoehn, jo žmona ir jų ketvertas vaikų, nuo 5 iki 11 metų.

Dar šeši užmušti

LANCASTER, N. H., rugp. 25. — Netoli nuo čia, ties Northumbergu, vakar traukinys sudaužė kryžkelėj automobilį, kuriuo važiuo William Donahue, iš Lancastero, su savo žmona ir ketvertu vaikų. Visi jie liko ant vietos užmušti.

BENDRAS UKRAINIEČIŲ GUDŲ-LIETUVIŲ FRONTAS PRIEŠ LENKUS

VARSUVA, (E.). — Lenkų spauda praneša, kad ukrainiečių politikas ir publicistas Dr. Baran "Dilo" laikraštį išskėjęs projektą sudaryti vieną frontą ukrainiečių, gudų ir lietuvių prieš lenkų puolimus rytų pakraščiuose.

Autoriaus nuomone, Lvovas ir Vilnius turi tapti to naujo grupavimo centrai. Plano įvykinimas turis but pavestas seimui ukrainiečių ir gudų klubų prezidentumui drauge su politinėmis ukrainiečių, gudų ir lietuvių organizacijomis.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, rugp. 25, užsienio pinigų ne mažiau kaip už \$25,000 dolerių banku buvo skaitoma Amerikos pinigais šitaip:

Anglijos, 1 sv. sterlingų	\$4.50
Belgijos, 100 frankų	\$5.01
Danijos, 100 kronų	\$16.18
Italijos, 100 lirų	\$4.42
Prancijos, 100 frankų	\$5.40
Lietuvos, 100 litų	\$10.30
Norvegijos, 100 kronų	\$13.91
Olandijos, 100 florinų	\$38.75
Suomijos, 100 markių	\$2.57
Švedijos, 100 kronų	\$26.57
Šveicarijos, 100 frankų	\$18.73

Protestai del Mariampolės Realės Gimnazijos

KAUNAS, rugp. 9. — Lietuvos klerikalų valdžiai įsigėdus butinai pasmaugti vienintelę Lietuvoj laisvą mokyklą — Mariampolės Realę Gimnaziją — pažangioji Lietuvos mokytojų kelia protesto balsą. Štai pora protestų paskelbtų Liet. žiniose:

I
Lietuvos Mokytojų Profesinė Sąjungos Raseinių Skyriaus Valdyba, š. m. liepos 24 d. apsvačiusi L. M. Prof. S-gos Mariampolės Skyriaus laikmosios Realės Gimnazijos padėtį ir švietimo Ministerijos elgesį su ja, konstatuoja, kad minėtajai Gimnazijai pašalpos atėmimas veda prie greito jos likvidavimo.

Prieš šitokią švietimo M-jos nusistatymą del šios vienintelės šviesos židinio įstaigos, kuri laiko ir globoja organizuotoji Mariampolės apylinkės mokytojų, Raseinių Skyriaus Valdyba Sąjungos vardu reiskia pasipiktinimo, kad švietimo M-ją griauna kultūros švietimo įstaigos, ir prašo L. M. Prof. S-gos Centro Valdybos skubiai atostogų metu šaukti skyrių atstovų suvažiavimą padėčiai išaiškinti, nes Sąjungos įstaigų likvidavimas tik tokio suvažiavimo kompetencijoj.

(Seka parašai).

II

Mes, Kėdainių Vasaros Mokytojų Kursų klausytojai L. M. P. S-gos nariai, susirinkę iš įvairių Lietuvos vietų, susipažinę per spaudą su švietimo Ministerijos š. m. 4891 Nr. raštu, įteiktu L. M. P. S-gos C. Valdybai, kuriame įtaria Mariampolės Realę Gimnaziją "priešvalstybinę" žmonių auklėjimu ir L. M. P. S-gai užmetama M. R. Gimnazijos "skirtinryga nuo kitų gimnazijų auklėjimo sistema," neva įsikurimų ten komunistinės moksleivių kuopelės" (?) ir tą gimnaziją šv. Ministerija nori suvalstybinti, tuo padarydama skaudų smugį L. M. P. S-gai, neleidama jai laisvai darbuotis rimtame kultūros darbe.

Mes, L. M. P. S. nariai, reiskame protestą prieš tokį šv. Ministerijos pasielgimą ir dėsimė visas pastangas, kad susiburus tampaia sąjunga, atremti kerikalizmo puolimus, be rimto pagrindo daromus mūsų sąjungai. (Seka parašai).

Didelės audros Francijoj.

PARYŽIUS, rugp. 25. — Beveik ištisą praeitą savaitę Francijoj siautė didelės audros, su smarkiomis perkunijomis ir ledų krušomis. Nuo ledų ypač lašvedijos, 100 kronų

Lenkai suėmė sovietų partizanų būrį

Puolikai kovoj vartoje kulkosvaidžius ir rankines granatas.

VARSUVA, rugp. 25. — Praeitą šeštadienį, nakties metu, sovietų banditų būrys, Bartošo ir Gačulos vedamas, buvo užpuolęs Lenkijos rytų pasienio gyventojus, bet susitiko su stipria lenkų sienos sargybos kuopa. Įvyko karšta kova, kurioj buvo vartojami kulkosvaidžiai ir rankinės granatos. Kova tęsėsi apie keturias valandas. Banditai buvo nuveikti ir pamti nelaisvėn.

Ir kitose pasienio vietose buvo susirėmimų tarp lenkų sienos sargybos ir rusų partizanų. Susirėmime ties Radoškovičiais lenkai sumušė bolševikų banditus, kai kurie jų buvo sugauti, o kiti pabėgo per sieną atgal Rusijon.

Penki sovietų valdininkai pasmerkti

CHARKOVAS, rugp. 25. — Vietos aukščiausiam teismui pasibaigę Kadiėjo kasyklų inžinierių byla. Jie buvo kaltinami del ekonominio šnipavimo. Inžinierius Gulakov pasmerktas sušaudyti, bet mirties bausmė, atsižvelgiant į "sovietų valdžios stiprumą", buvo pakeista dešimčia metų vienišo kalėjimo. Inžinierius Baltraitis [matyt lietuvis] pasmerktas septyneriems, inžinierius Manukyan penkeriems, inžinierius Gadzevič trejiems, o kasyklų valdybos sekretorius dvejiems metams kalėjimo.

Devyni žmonės žuvo del audros Louisianoj.

NEW ORLEANS, La., rugp. 25. — Užėjusi smarki audra vakar po pietų sugriovė miestely St. Patricks, La., bažnyčią. Bažnyčioj tuo tarpu buvo neadau žmonių, kurių devyni buvo užmušti, o kiti devyni sunkiai sužeisti.

Greičiausias Pinigų Pasiuntimo Budas

Nežiurint kiek nemokėtum už telegramą, kokiais keliais nesiustum, niekur nerasi greitesnio pinigų išmokėjimo budo Lietuvoje, kaip NAUJIENŲ TELEGRAFINĖS PINIGŲ PERLAIDOS.

Jau dabar, turėdami aiškių žinių ir faktų kaip veikia mūsų telegrafinė sistema, kokios kliutys stovi ant kelio greitam susizinojimui Lietuvoje, drąsiai sakome, kad greitesnio budo tuo tarpu nėra. 90% išsiųstų pinigų iš mūsų pasiekia adresantų rankas bėgyje 10 dienų. Bet Naujienos tuomi nepasiganėdina. Naujienos ieško budų, kad išmokėjimą dar labiau pagreitintų, pagerintų ir pasiekus pilno tobulumo pinigų siuntimo srity.

DEL PAPRASTO GREITUMO NAUDOKITĖS NAUJIENŲ PASTO PERLAIDOMIS; DEL YPATINGO GREITUMO NAUDOKITĖS NAUJIENŲ TELEGRAFINĖMS PERLAIDOMIS;

Naujienų Telegrafinės Pinigų Perlaidos kainuoja daugiau negu paprastos tik

50 CENTŲ

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

L. Seimenis

Ar reikalinga pažangiajai Lietuvos visuomenei gimnazija?

Šis klausimas dabartinėje Lietuvos visuomeninio gyvenimo sąlygose pasidarė labai opiu. Žut but reikalinga ar šiaip, ar taip jį atsakyti. Kiekviena ty-lomis praleista valanda gali tu-rėti blogas pasekmes. Taigi objektingai pagvildenkime taip svarbų klausimą ir duoki-me tinkamą atsakymą.

Aiškiau dalyką suprasti pra-vartu keliais bruožais apibudin-ti dabartinį Lietuvos visuomeni-nį gyvenimą ir ypatingai pa-gvildinti švietimo stovį.

Nuo pat Lietuvos valstybės įsikurimo kunigai suorganiza-vę, ar pertvarkę savo partijas—Ukininkų Sąjungą, Darbo fede-raciją ir Krikščionių demokra-tų part., stengėsi užimti visą Lietuvos gyvenimą ir sulig savo norais viešpatuoti. Ypa-tingai daug domės krepė į mokyklas. Prieš penke-rius metus Rusijoje ir Vo-kietijoje siautė revoliucijos, Lietuvos darbo žmonių upas bu-vo pakilęs ir, aišku, mūsų kuni-gėliai su savo sėbrais nedrįso tikrąjį veidą rodyti, griežtus žygius daryti ir visuomet elgėsi sulig žmonių upo. Jie tais lai-kais ko ne tikrais revoliucionie-riais rodėsi. Kunigas Krupavi-čius mityguose skelbė, kad rei-kią, dvarus iš ponų atimti be ko-kio atlyginimo ir bežemiams iš-dalinti, už ką buvo vėliau sa-viskių užsienin "gydytis" iš-siustas. Steig. Seime turėdami žymią daugumą darbo žmonės prielankius įstatymus leido ir tt. Žodžių dirbo ne sulig savo noru, bet sulig dienos upo bei minių reikalavimų. Dar daugiau. Jie mityguose skuriais apsidėję lan-kydavo ir vien apie darbininkų vargus kalbėdavo, rodėsi tikrais užtarytojais ir nekaltais avinė-liais.

Mokyklose irgi nedrįso save parodyti. Kokių persekiojimų moksleivių ar jų organizacijai visiškai nebuvo. Priešingai pa-tys organizacijos, kad ir bend-ro lavinimo kurdavo ir be di-delės kontrolės leisdavo veikti. Kur ne kur net geresniam mo-kseivių reikalų aprūpinimui bu-vo pačių mokinių Tarybos lei-džiamos ir toleruojamos. Mat ki-ti laikai buvo. Tuomet, rodos, gyvenk ir norėk. Joki baubai tavęs neseka, nepersekioja, ka-lėjiman negrūdą. Bet laikas slinko ir keitėsi. Pasaulyje at-sirado įvairūs fašistai, kur-nekur įsigalėjo komunistai, ardan-tys visą kairųjį frontą ir mu-siškieji atžagareiviai atgijo, dra-sos įgavo, griebėsi savo "refor-mas" vykinti ir tikrąjį veidą ro-dyti. Ir Lietuvoje kilo reakcija, palietusi visą gyvenimą. Nena-grinėsiu bendrai visų jų šuny-bių, bet pažymėsiu dabartinį Lietuvos šeiminių — "krikš-čionių nuopelnus" mokyklų gy-venime.

Visą laiką aukščiausią švieti-mo tvarkymo įstaigą — minis-teriją rankose laikė. Nebuvo momento, kad ne "krikščionių" būtų šviet. Ministeriu. Tiesa, vice-ministeriu buvo p. Pr. Ma-šiotas tikrai mokyklai, o ne par-tijai atsidavęs žmogus, bet ir to atsikratyta, neva etatą pa-naikinant. Ministerijos valdin-inkais ir daugiausia saviškiai pasirinkta, kurių tarpe toki "perlai" kaip p. Volodka—aukš-tesniojo departamento direkto-ris, o dabar ministerio tarėjas. Šis p. Volodka tikras rusų či-novninkas, persekiotavas prieš karą šiaulių moksleivius už lie-tuvystę, uoliai dirbdavęs rusų caro valdžiai, laike karo lenkų komitetuos veikęs, dabar gi yra "krikščionių" ministerio dešini-oji ranka, intriguojanti ir šali-nanti veiklesnius Lietuvos mokytojus vien dėl to, kad jie ne aldi krikščionių-demokratų bernai ir tikrai atsidavę mokyk-

lai. Tokiose rankose šv. Minis-terija atatinama ir darba dir-ba. Gimnazijų mokytojai be kokios kaltės vien dėl pa-žiūrų šalinami netvirtina-mi naujai stojantieji. Taip pašalinta Tauragės Viduri-nės mokyklos vedėjas p. Šarka, Telšių Mok. seminarijos direk-torius nuo užimamos vietos — p. Gedminas ir daug kitų. Netvir-tinta Ukmergės gimnazijos mo-kytojų, baigęs Jienos Univer-sitetą su daktaro laipsniu, pa-žangiajai visuomenei gerai ži-nomas, poetas Butkų Juzė, Ma-riampolės Realės gimnazijos di-rektoriū senas pedagogas p. Valaitis ir t.t.

Ypatingai charakteringas ap-sireiškimas — Butkų Juzės ne-tvirtinimas mokytojų. Šiais laikais žiburinėse gimnazijose moko vos vos gimnazijas baigę moksleiviai, o dažnai ir gimna-zijų baigimo liudymo nežiurima, by tik "krikščionis", o asmuo Vokietijoje gavęs mokslo laipsnį laikomas netinkamu...

Dar, nuolatinis Mariampolės Realės gimnazijos kabinėjimas ir pagaliau atėmimas pašalpos, be kokios priežasties galutinai "papuošia" krikščionių darbuo-tę ir "pakelia" juos aukštybėna. Realė gimnazija kaltinta, kad joje esą veisiasi komunistai, nors nei žvalgybos, nei teismo ligi šių dienų tatau neįrodyta, čia šv. Ministerija remiasi V. Aleksos išpažintimi, toliau, — kad Realė gimnazija ne tinka-mai varanti mokymo darbą, nors visos Ministerijos darytos re-vizijos, egzamenai ir išėję gyve-niman abiturientai visai prie-singai liudija, dar, — kad Realė gimnazija nesugebanti parinkti nuolatinį direktorių, čia tai jau "krikščioniškos" ministerijos stačiai akiplėšiškumas pasirodė pilname savo gražume. Realė gimnazija teikė kandidatus į direktorius, bet vis šviet. Minis-terija netvirtino, dabar gi užtat kaltina. Čia jau išeina sulig tos pasakos — ertiukas kaltas tuo, kad vilkas esti nori. Tokiais neregėtais, negirdėtais kaltini-mais vadovaudamasi šv. Minis-terija nutarė Mar. Realė gimna-ziją suvalstybinti. O ką tai reiškia? Ugi direktoriūm pa-skirti kuniga, rimtesnius peda-gogus prašalinti, visa paversti aukštyn kojom ir "krikščioniš-ka" pertvarkyti. Žinoma, nuo tokios "malonės" Realė gimna-zija atsisakė, tada šv. Ministeri-ja visiškai neuždarydama, atė-mė pašalpą, ar 26,000 litų per

mėnesį. Liet. Mok. Prof. Sąjun-gos Centro Valdyba laikanti Mariamp. Realę gimnaziją, ma-tydama tokį nepamatuotą užsi-puolimą iš "krikščionių" pusės nutaria neuždaryti gimnaziją, bet savo ir visuomenės lėšomis ją toliau laikyti. Jau taip Lie-tuvoje maža tikrai moksliui, o ne "krikščioniškai" politikai atsi-davusių gimnazijų, gi ir tą nori išnaikinti ir visokiais būdais vykdo savo juodą darbą. Tatau aukštesnės mokyklose-gimna-zijose taip einasi, nepras-čiau ir pradamosiose mokyk-lose. Čia mokytojai visomis li-gi šiol "krikščionių" galvon atė-jusiomis priemonėmis persekio-jami. Šalinami, alga atimama, kalėjiman sodinami, viešai per-sakyklas koliojami ir t.t. ir t.t. Be to Mok. Seminarijoje aukš-tesniuose kursuose pažangieji mokiniai iš mokyklų šalinami, per egzaminus išlaikiusiems ne-duodama teisė būti pedagogais, tokiems "maloniai" siuloma sto-ti Universitetui, gi į baigusiojo pragyvenimo sąlygas visiškai domės nekreipiama. Taip Ma-riampolės Mok. Seminarijos vi-sus keturis kursus eksternais išlaikiusiems K. Borutai ir Ar-minui duodami direktoriaus ku-nigo Dambrausko pažymėjimai stoti Universitetui, bet neduo-dami atestatai, kaip visiems, kad galėtų eiti į Vidurines Mo-kyklas mokytojo darbo dirbti. Tai kaip bausis "krikščionims", veiklesnieji ir tikrai pažangūs mokytojai.

Moksleivijos padėtis ir nege-resnė. "Krikščionių" pakalikai-ateitininkai visur globojami gi pažangesnieji šalinami, jų orga-nizacijos persekiojamos, apkal-tinami nebutuose dalykuose ir vi-saip terorizuojami. Žinoma, ak-tinga socialistinė moksleivija spiauja į tokį "krikščionių" ko-vos būdą ir dažnai — kaip caro laikais slapta, "v podpolje" dir-ba, dar daugiau energijos to-kiose sąlygose atsidaro.

Mokytojų gimnazijose didelė dalis kunigai ir jų sėbrai dėsto visus dalykus savotiškai, tenden-cingai, užtat moksleivis niekuo-met neįgauna tikrą reikalo su-pratimą, bet apvilktą į "krikš-čioniškus" rūbus, nuo ko labai ir labai nukenti švietimo dar-bas.

Pašalintieji mokytojai ir mo-kseiviai gauna didelio vargo vargti, nes niekur juos "atžaga-reiviai" nepriima, visokias kliu-tis stato ir siunčia iš kur atėjus. Pašalintasis iš kurios nors mo-kyklos mokytojas ar mokinys tuo pačiu lyg ir įgauna geltoną-jį bilietą, nes visur jam durys uždarytos.

Taigi turint visą aukščiau minėtą galvoję ir suprantant Lietuvos šeiminių — "krikš-čionių" veikimo kryptį nieko ge-

ra netenka laukti ir noroms ne-noroms kyla klausimas — kas daryti? Čia pigiai ir atsakymas susiranda, jei galima, steigti privačių gimnazijų, kuriose dirbtų ir jas užlaikytų pažangio-ji visuomenė. Taipgi išlaikyti esamas. Bet šiose sąlygose steigti naujų gimnazijų yra be-galo sunku, ypatingai atsime-nant pažangiosios visuomenės susnūdimą, mažą aktingumą ta-tai beveik negalima. Liekasi viena—palaikyti visom išgalė-m esamas ne klerikalų rankose gimnazijas. Iš tokių gimnazijų daug naudos galima susilaukti. Svarbiausia, kad jose moks-las eis tikra vaga, moksleiviai ne-augs vienšališkais fanatikais, bet tikrai susipratušiais pilie-čiais, taipgi jausis laisviau mo-kseiviai ir mokytojai ir nedrįs niekas juodomis rankomis lįsti į gimnazijų vidaus tvarką ir nuodinti jų gyvenimą. Be to pa-žangiosios visuomenės laikomos gimnazijos gali būti prieglauda bei parama "krikščionių" šali-namiems moksleiviams bei mo-kytojams. O tatau yra be galo svarbu. Tatau reikiška neduoti užgesti tai ugniai, kuri privalo žibėti vardan geresnės ir švie-sesnės ateities darbo Lietuvos.

Ir kadangi keistas gimnazijų, kurios "krikščionių" neužbro-bos dar šiaip taip gyvuoja, val-džios pašalpos kol kas neatim-tos, tai liekasi pakalbėti apie Mariampolės Realę gimnaziją, kuri atsidurė labai sunkioje padėtyje, atėmus šv. Ministeri-jai pašalpą.

Po tokio. Ministerijos žygio Lietuvos pažangioji visuomenė subruzdavo, pradėjo nervintis ir pasiryžo visomis išgalėmis ne-pasiduoti "krikščionims". Aiš-kiu, ji atsakė į aukščiau pasta-tytąjį klausimą — taip, pažan-giajai visuomenei būtina reika-linga gimnazija ir ją išlaikys, Ukininkai, skurdų gyvenimą velkantys valdininkai, mokyto-jai, pagaliau ir profesoriai visi kaip vienas atkartoją tą atsaky-mą ir sieloje pasižadėjo iš savo menkų pajamų skirti dalelę gimnazijos išlaikymui. Dauge-lis žadasi kas mėnuo mokėti, kad galima būtų tikrai užtikrinti savosios gimnazijos gyvavimą. Ir pilnai suprantamas toks pa-žangiosios Lietuvos visuomenės pasiryžimas. Jūk čia be gyvo ir skaudaus reikalo dar ir prin-

cipas stovi. Nejaugi galima vie-lam begėdiškam "krikščionių" mostelėjimui lengva širdžia nu-silenkti, nejaugi negalima būtų išlaikyti vieną gimnaziją, kuo-met klerikalai, žinoma, valdžios remiami, desėtkus jų išlaiko? Aišku galima ir nenusilenkti ir gimnazija išlaikyti tik reik pa-siryžimo, noro ir ištvermės. Taip suprato ir taip reaguoja Lietuvos pažangioji visuomenė i-kiš "krikščionių" priešpau-dai siaučiant klausimą — ar reika-linga pažangiajai Lietuvos vi-suomenei gimnazija. Ką j tai pa-sakys, tiek Lietuvos progresyvei visuomenei gelbėjusi, Amerikos lietuvių tokia pat visuomenė? Dar tikrai nežinoma, bet neto-lima ateitis aiškiai parodys. Ir

neabejotina, kad ji pilnai reika-lą supras ir gal dar su didesniu įnirtimu riktels "krikščionims"—rankas šalin! Mes šiaja švie-timo vaga einame! Lengvai suprantama taip dalykams vir-tus, žodžiams darbais stoju-siems, susijungus Lietuvos ir Amerikos pažangiesiems joki slopinimai tikrai moksliui atsidavusių mokyklų ir jų išlaikymas bus visiškai nebaigus. Ir tuo-met galima bus šviesiomis bei pilnomis vilties-akimis žvelgti į geresnįjį darbo Lietuvos Rytų 1824. VII. 27 d.

Greičiausia aprūpinsi savo gimines Lietuvoje siųsdamas pinigus per Naujienų kablegramus.

Amerikiečiai;

Suteikite Lietuvos darbininkams ir žmonėms geriausią dovaną! Užsakykite patys sau ir savo giminėms bei draugams Lietuvoj ir Amerikoj

"SOCIALDEMOKRATA"

vienintėlį Lietuvos darbininkų klasės ir Lietuvos socialistinės demokratijos savaitinį laikraštį, leidžiamą Lietuvos Socialdemokratų Partijos.

Už šitą dovaną jūsų giminės, draugai ir pažįsta-minės jus per ištisus metus!

Apart to, "Socialdemokratas" padės jiems su-prasti savo reikalus ir praskins kelią į geresnę ateitį.

Laikraščio kaina:

Lietuvoje:
Metams \$1.20
Pusei metų 60 centų

Amerikoje:
Metams \$2.40
Pusei metų \$1.20

Tuo pačiu žygiu neužmirškite ir Lietuvos dar-bininkų priaugančiojo jaunimo ir moksleivijos: už-sakykite jiems ir patys sau socialistinį jaunimo mė-nesinį laikraštį

"ŽIEŽIRBA"

leidžiamą to paties vardo Lietuvos socialdemokrati-nio jaunimo sąjungos.

Kaina: Lietuvoj metams 50 centų, Amerikoj metams \$1.00.

Abiejų laikraščių adresas: Europe—Lithuania, Kaunas, Kęstučio g., Nr. 40, but. 1.

Pinigus siųskite per "Naujienas" arba paštu — perlaidomis. Adresą rašykite kuoaishiausiu!

Užsakant laikraščius Lietuvon, adrese tarp kit-ko turi būti būtina pažymėtas ir tas paštas, per kurį laikraščiai gaunami.

Nori žinoti

Kas delasi Lietuvoje, plačiam pasauly, ore ir ant vande-nų kaip gyvena artimieji ir tolimieji kaimynai, koks jų gyvenimas ir kultūrinis plėtojimas

SKAITYKIT "TRIMITĄ"

Jamė rasi visa trumpai, aiškiai ir visomis suprantama kal-ba parašytą: apie naujausius išradimus, įvairiausius nu-otikius įvairių tautų ir žymesniųjų žmonių įvairiose epo-chose, gražiausių paveikslų tiek iš lietuvių, tiek ir kitų tautų gyvenimo, eilių, straipsnių svarbiausiais dienos klausimais, daug gražių apysakų žymesniųjų lietuvių ir kitų tautų rašytojų, idomiausių įvairenybių, juokų, poi-sų valandai ir daug, daug naudingų pasiskaitymų.

"Trimitas" vienas turtingiausių ir pigiausių lietuvių laikraščių. Eina kas savaitė ketvirtadieniais, knygos formato 32—48 puslapių.

Prenumeratos kaina š. m. antram pusmečiui:

Lietuvoje — 6 litai; Užsienioje — 1½ dol.

Adresas:

"TRIMITO",

Kaunas, Laisvės Al., Nr. 26.

ŠEŠTADIENIO NAUJIENOS

Dabar užima Nedėlios Naujienų vietą ir galima prienu-meruoti skyrium nuo dienraščio

ŠEŠTADIENIO NAUJIENOS

Kainuoja Suvienuose Valstijose Metams \$1.50; Pusei Metų \$1.00; Lietuvoje ar užsienioje Metams \$2.00; Pusei Metų \$1.25

ŠEŠTADIENIO NAUJIENOSE

Telpa daugybė mokslinių raštų, apysakų, eilių, juokų ir žinių. Užrašykite Šeštadienio Naujienas savo gimi-nėms Letuvoje ar į tokias vietas, kur dienraštis negali reguliariai pasiekti.

Del patogumo užsirašydami Šeštadienio Naujienas iškirpkite ir naudokit šį kuponą:

KUPONAS

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Siunči siunčiu \$..... ir meldžiu sluninti ŠEŠTADIENIO NAUJIENAS sekamu adresu:

Vardas Pavardė.....

Adresas.....

Siuntėjo Vardas.....

Adresas.....

Data.....

NORĖDAMI
PIRKTI, PARDUOTI AR MA-
NYTI VISADOS KREIPKITES
PAS MUS. TAS JUMS BUS
ANT NAUDOS.
S. L. FABIONAS CO.
INVESTMENT REAL ESTATE INSURANCE
809 W. 35th St., Chicago
Tel. Be levard 0611 ir 0774
PADAROM PIRKIMO IR PAR-
DAVIMO RASTUS.
Pasekmingai siunčiam pinigus ir
• Parduodam Laivakortes. •

K. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 1111-12
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6
Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 1310
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiek-
vieną vakarą, išskyrus ketvergą.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

K. JURGELIONIS
ADVOKATAS
1720 West Chicago Ave.
Tel. Haymarket 1105
Veda bylas visuose teismuose.
Bendrovių teisės ir real estate —
specialybė. Utarninko ir ketver-
go vakare Naujienų ofise
1739 So. Halsted St.

A. A. Olis
ADVOKATAS
11 S. La Salle St., Room 2001
Tel. Randolph 1034 — Val. nuo 9-6
Vakaraš:
3301 S. Halsted St., Tel. Blvd. 6705
6-8 v. v. apart Pamedelio ir
Pėtnyčios.

JOHN KUCHINSKAS
LITHUANIAN ADVOKATAS
2221 W. 22nd St., apt. Leavitt St.
Telephone Canal 2552
Valandos: 9 ryto iki 9 vakare, Se-
redoj ir Pėtnyčioj nuo 9 r. iki 6 v.
Veda visokias bylas visuose tei-
smuose. Egzaminuoja Abstraktus
ir padirba visokius Dokumentus,
perkant arba parduodant Lotus,
Namus, Farmas ir Biznius. Skoli-
na Pinigus ant pirmo morgičiaus
lengvomis išlygomis.

JOHN I. BAGDZIUNAS
ADVOKATAS
Veda bylas visuose Teismuose, Egzami-
nuoja Abstraktus, Padaro, pildymo ir
pardavimo Dokumentus ir teatolimus
7 South Dearborn Street
1st floor Randolph 3261
Vakaraš: 2151 West 22 Street
Telefons Canal 1667.

J. P. WAITCHES
LAWYER Lietuvys Advokatas
Dienomis Room 514-516
127 N. Dearborn St.,
Telephone Randolph 5584
Vakaraš: 10717 Indiana Ave.
Tel.: Pullman 6377

Tel. Dearborn 9057
A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestij:
Room 1726
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 W. Washington St.
Cor. Washington & Clark
Namų Tel.: Hyde Park 3395

A. E. STASULANI
ADVOKATAS
Ofisas:
911 Chicago Temple Bldg.
77 W. Washington St.
Tel. Central 6200
Cicero Pamedelio vakare
1314 S. Cicero Av. T. Cicero 5036
Bridgeport kitais vakaraš
3236 S. Halsted St. T. Boul. 6737

V. W. RUTKAUSKAS
Advokatas
29 So. La Salle St., Room 520
Tel. Central 6390
Vak. 3223 S. Halsted St., Chicago
Tel. Yords 4681

J. BUCERZAN
ADVOKATAS
Notary Public
3405 Deodor Street
Phone: Indiana Harbor 279,
Indiana Harbor, Ind.

**AŠ TA
ŽINAU!**

“Rukymas Turkiško Tabako įvertintas po visą pasaulį. Tą sakau dėlto, kad apkeliauvau žemę ir mačiau dailius Turkiškus lapus, kurie vartojami dirbant HELMARS, rukant daugelio žmonių.”

Turkiškas Tabakas garsus per šimtmečius dėl savo grynumo, minkštumo, saldumo ir skanumo. HELMARS daromi iš gryno Turkiško Tabako. HELMARS supažindins Jus su smagumu rukymo Turkiško Tabako cigaretų formoje.

HELMARS yra absoliutiškai grynai ir įpekuioti į kartono skrynelę, kad nelužytų ir užlaikytų gamtos skanų Turkišką kvėpėjimą.

Kaip kiti, taip ir jūs džiaugsitės permaina į Turkiškus

Amorqas

Gamintojai augščiausios rūšies Turkiškų ir Egiptiškų cigarečių pasaulį.

BOXES of 10 or 20

“Dirva” Persikėlė Naujon Vieton

“DIRVA”

MOKSLO, LITERATūros ir POLITIKOS
SAVAITRAŠTIS

Išleina Penktadieniais, 8 puslapių, didelio formato, visuomenės laikraštis.

Prenumerata metams \$2.00
Lietuvon metams \$3.00

“DIRVOS” AGENTURA SIUNČIA PINIGUS Į
LIETUVĄ ir PARTRAUKIA GIMINES
Į AMERIKĄ

“DIRVA”

3352 SUPERIOR AVE.

CLEVELAND.

ELEKTRA

Šviesos ir pajėgos suvedamos į namus ir naujus namus, taip pat dirbtuvoms.
Gali arba ant lėkėms.
Pirmatini Lietuvių Elektrikos Korporacija Amerikoje
THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
A. BARTKUS, Pres.
1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892. Chicago.

Nuo kosulio, persišaldymo, galvos skaudėjimo, neuralgijos, reumatizmo ir nuo visų skausmų.
Pas visus aptiekorius
35c and 65c, jars and tubes
Hospital size, \$3.00

Jei nori ką nors parduoti
tai pagarsink Naujienose.

Naujienu Spaustuvė
yra Unijinė Spaustuvė.

Klerikalai šėlsta

Lietuvoje juodasis klerikalizmas yra įsigalėjęs ir įleidęs savo nuodingas šaknis, kaip niekur Europoje.

Lietuva paversta ne Liet. Respublika, bet kunigų-klerikalų Respublika, Romos kolonija su neoficialiu karaliumi-bankininku kunigu Vailokaičiu ir k.

Lietuvos buržuazijai, klerikalams ‘demokratizmas, seimas, konstitucija, savivaldybės ir etc. buvo reikalingos tol, kol palaimta Lietuvos gyvenimas ir savo vadeles “krikščioniškas” rankas!

Gi šiandien mūsų klerikalams einant prie diktatūros, demokratizmas, teisėtumas, konstitucija, savivaldybės ir etc. liko kunigų riebiomis kojomis suminta.

Kuomet pasaulis gan stambiais žingsniais žengia pirmyn prie socializmo, prie geresnės, tobulesnės tvarkos — Lietuva dar stambesniais žingsniais žengia atgal, žengia į supuvusią tvarką.

Fašizmas meta išcentrinę jėgą ir gręsia visam fašizmo, rikštinių kunui traginga mirtis. O Lietuvos klerikalai dar tebekvėpuoja pirmųjų fašizmo upu, entuziazmu.

Lietuvoje pasidarė troška sielos, sielos kvėpuojančioms demokratizmo, laisvės bei teisėtumo dvasia.

Visuose Lietuvos ministerijose paskutiniu metu laiku dikčiai jaučiamas klerikalų diktatūros ranka. O švietimo ministerijoje ypatingai.

Klerikalams ministeriaujant, mokytojaujant, būnant kapelionais kartu ir žvalgybininkais — Lietuvos mokykla verčiama ne mokslo instancija, ne švietimo vieta, bet klerikalų-jezuitų fabrikas, moksleivijos sielos pavergimo vieta.

Kas tik nesutinka su mokykloje vyraujančia jezuitų dvasia, kas nori analizuoti mokslą palikdamas jį objektingu, nesudrumsta subjektingumo ir klerikalizmo bei jezuitizmo dumblo, tas yra be atodairos iš mokyklos šalinamas, tremiamas.

Paskutiniu metu laiku iš gimnazijų, mokytojų ir iš k. yra visa eilė pašalinta mokytojų ir mokinių. Iš Telsių Mok. Seminarijos šios vasaros atostogomis pašalinta trys (3) mokytojai! (o gal ir daugiau, man nežinoma).

Liudas Abromavičius pašalintas, kad “varas plačią agitaciją, (jis yra socialdemokratas) tuomi demoralizuojas mokinius ir kitus”. Tai yra žmogus baigęs aukštąjį mokytojų metų praktikos ir auklėjimo talentą. Atsimenu, kad jis, susidarius tam tikram konfliktui su Telsių “Saulės” gimnazijos direktorium kunigu A. Simaičiu atsisakė nuo mokytojų meto gimnazijoje, kaip jo gailėjos visi mokiniai neišskiriant ir ateitinių, nes jis buvo vienas geriausių mokytojų ir pamokas dėstydamas taip sakant profesoriškai.

GREITA KELIŲ LIETUVON
White Star Line

Greičiausia kelionė Lietuvon.
N. Y. — Cherbourg — Southampton
Išplaukimai subatomis. Didžiausi laivai Majestic, Olympic, Homeric. Greitas susisiekimas su Baltijos portais.

American Line
White Star Line

N. Y. — Plymouth — Southampton — Cherbourg — Hamburg
Paprasti išplaukimai. Puikūs, dideli, greiti laivai. Greitas susisiekimas su Baltijos portais.

RED STAR LINE
N. Y. — Plymouth — Cherbourg — Antwerp

Tankūs išplaukimai. Gera kelionė. Nauji laivai.
Belgenland su Lapland ir Zealand.
Viskas užraknima, privati pasidėjimai. Geras maistas ir visi patogumai. Atsišaukite prie vietinių agentų arba

Pasazierių Departamentas
127 So. State St., Chicago, Ill.

Antanas iš Padvos

riausių mokytojų ir pamokas dėstydamas taip sakant profesoriškai.

Šiandien mes gauname liudną žinią, kad tas mokslų ir auklėjimui atsidavęs žmogus — pašalintas iš vietos — jezuitiškos šluotos nušluotas nuo pedagoginio kelio. Kaip tą žinią sutiks buvę jo mokiniai?...

Antras — Jonas Mikulskis, Telsių apskrities gydytojas, valstietis liaudininkas, jo gerumo ar blogumo mokymo nežinau. Jis irgi yra aukštąjį mokslą baigęs. Aš pilnai tikiu, kad jį paluosavo ne dėl kitko, kaip tik dėl to, kad jis buvo ne klerikalų šalininkas.

Trečias — Juczas Gedminas (amerikiečiams, turbūt jis yra plačiai žinomas), tos simonijos direktorius. Prašalintas, kiek man teko sužinoti, dėl to, kam seminarijoje laiko tokį socialistą mokytoją — Liud. Abromavičių ir jis amerikoniškai (drąsiai) gynęs Abromavičių prieš ministeriją. Šis žmogus yra buvęs Amerikoje ir daug ko matęs, išsilavinęs. Pamokas mokykloje dėstė nebologai. Rodos aukštąjį mokslą baigęs nėra. Jo pasaulėžvalgą, žmonių pasakojimu, esą užkariavęs doleris, kiek tiesos — nežinau.

Kad jis būtų socialistinių arba bent liaudininkų siekių — neturiu drąsos tvirtinti.

Taip pat visa eilė mokinių netolimoje praetyje prašalinta iš

Telsių “Saulės” gimnazijos: Fridmanas, Kaminskis, Jonauskas ir k. Iš prad. mokyklos pašalinta mokytojų: Ladas Serbenta, A. Jonauskas ir etc.

Sovdepijoje irgi nekeitai. Šimtai tukstančių studentų išvaryta už universiteto sienų vien tik dėl to, kad jie nesutinka su mokykloje vyraujančia komunistų dvasia. Tukstančiams abiturientų universiteto durys uždaromos, delto, kad jie ne komunistai.

Nors Lietuvos klerikalai taip plusta Rusijos komunistus su visa jų tvarka, bet tankiai su jais savo politikos metodų sutampa, pasibučiuoja...

Zem. Kalvarija,
1924 m. liep. 18 d.

Į LIETUVĄ

Galite būti Lietuvoje viena meta, pailginant laiką dar šešioms mėnesiams, jei reikėtų. Pasiklauskite arčiausio United States Linijų ofiso arba jūsų vietos agento pilnų informacijų.

Tuo pačiu sykį patyrinėkite patogumus važiuojant United States Linijų laivais; švarus, patogus kambariai, geras maistas, patikslinti patarnavimai, dideli danielai, benų koncertai.

UNITED STATES LINES
45 Broadway, New York City
Matykite jūsų vietinį agentą
110 S. Dearborn St. Chicago, Ill.
Managing Operators for
United States Shipping Board

DOVIERNASTIS

(Ingaliuojimai)

Taipgi kiti Reikalai ir Provos Lietuvoje

Jeigu kam reikia padaryti doviernastis vedimui reikalų ir provų Lietuvoje, jei reikia padaryti pirkimo ir pardavimo aktus kaslink nuosavybės Lietuvoje, ar kokius kitus dokumentus, tegul kreipiasi į Naujienu ofisą, kur visi tokie dalykai atliekami su pilnu žinojimu, stropiai, greitai ir už pigiausią kainą.

Taip-jau jeigu kas turi vedimui provų arba bylų Lietuvos teismuose, tegul keripiasi į Naujienu ofisą, nes iš čia pavedame Lietuvos bylas savo korespondentams advokatams Lietuvoje, kiekvienam atsitikime paskirame bylas geriausiems savo dalyko žinovams.

NAUJIENOS
Telsių Skyrius

1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

Gražiausios Stasio Šimkaus dainos vienam balsui

Pamylėjau vakar,
Vai varge, varge ir
Vai putė, putė.

Tik 75 centai.

GAUK NAUJIENOSE,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

GALIMA GAUTI NAUJIENOSE

Albumą sekamų Lietuviškų šokių surinktų
Vincento Nickaus.

Žirgelis, šokis; V. K. Maršas; Lelija, valcas; Čebatėlis; Agonėlė, mazurka; Vazdelis; Pas. D. Espange; Klumpakojis; Noriu miego; Vengerka; Kokietka; Vyčių maršas; Klumpakojis No. 2; Suktinis; Agonėlė; Pakeltkojis; Žilvitis; Rutų darželis.

Kaina tik vienas doleris.

Naujienu Knygų Krautuvė

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

**NEW YORK
BREMER**

**I r iš
LIETUVOS**

Labai dideli ir parankių
Vokiečių laivai

COLUMBUS

tik aštuonios dienos ant vandenio.

Svetimšaliai gyvenanti šioje šalyje gali atlaikyti savo gimines Europoje ir sugrįžti į 12 mėnesių ir Jungtines Valst. be įskaitymo kvoton. Dėl informacijų kreipkitės prie vietinių agentų arba

100 No. La Salle St.,
Chicago, Ill.

**NORTH-GERMAN
LLOYD**

**WILSON'S
Fashion
SHOE STORE**
3235 S. Halsted St.

Dr. J. Jakubauskas

Pasekmingai gydau staigias ir chorinines ligas NAPRAPATI-JOS būdu — be vaistų, be operacijų

4647 So. Halsted St.,
Val 9 iki 12 ir 3 iki 9 vak.
Tel. Boulevard 4774

ROSELANDO OFISAS:
11132 So. Michigan Ave.
2 iki 7 vak. Tel. Pullman 5147

Physical Health Institute
DR. VELONIS, Ph.
D. C., D. O., N. T.

Gydau įvairias ligas, o ypatingai užsisėjusias, be vaistų ir operacijų, naujaisiais būdais.

4204 Archer Ave., Chicago, Ill.
Brighton Park, 2-ry lubų, Rūmas 1
Valandos nuo 9 ryto iki 12 pietų.
Vakare nuo 6 iki 8 val. vakare.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 pietų.
Telephone Lafayette 4543

Dr. Chiropactor ir
Akušerka
ANIELE KAUSHILLAS

Gydau be vaistų ir be operacijų, visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų. Kurie serga kreipkitės, o rasite pagalbą. Patarimas dovanai.
Valandos nuo 1 iki 9 vakare.
Tel. Yards 4951
3252 So. Halsted St.

NUPIRK

Typewriterį arba
rašomą mašinėlę

Kaina \$60

Tuomi padarysi didelį amatumą pats sau, savo giminėms ir draugams su kuriais susirašinėji ir greičiau galėsi parašyti laiška ar ką kitą, negu su ranka. Geriausia, parankiausia ir dalikatniausia mašinėlė su lietuviškomis raidėmis pasaulyje. Galima ir angliškai rašyti.

Gaunamos

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.

ISGELBEJO NUO OPERACIJOS

Mrs. Shaw vadina Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound Dievo atsiųstą sergančioms moterims.

Cambridge, Maine. — “Aš labai kentėjau nuo skausmų abiejuose mano šonuose. Kiekvieną mėnesį aš turėdavau atsigulti į lovą ir daktarai sakydavo man, kad aš turiu eiti ant operacijos, pirmau kol aš gausiu kokią palengvintą. Aš mačiau jus apskelbimą laikraščiuose, ir vieną dieną aš pašiau savo vyrą, kad jis parnešų man butelį Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound. Pirmą kol aš pradėjau vartoti trečią dozę, aš pajutau geriau. Aš vartoju jas keturis sykius dienose per dvejus metus, įgudama geriau kiekvieną sykį ir dabar per keturis metus aš neturiu jokio skausmo. Po vartojimo gyduolių per dvejus metus aš susilaukiau antro kūdikio — graži mergaitė, dabar jau keturių metų amžiaus — gyvenimas mūsų namų. Aš giiru tas gyduoles. Tikras Dievo siuptyns toms moterims, kurios kenčia nuo moteriškų ligų ir svarbiausia nuo skausmų laike mėnesinių. Aš tikrai sykį labiai sirgau ir aš žinau, kad Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound išgelbėjo mane nuo operacijos.”

Mrs. Josie M. Shaw, Route No. 1, Cambridge, Maine.

Visoje šalyje vartotojai Lydia E. Vegetable Compound raportuoja 98 iš 100 gavo pagalbą. Parduodamos pas aptiekorius visur.

Tel. Boulevard 4115
Dr. Michal Lewinski
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4630 So. Asland Ave.
arti 47 gatvės

Gydo užsisėjusias ligas plaučių, širdies, moterų ligas. Specialistas venerinių ligų.

Valandos nuo 11 iki 3 po pietų,
5:30 iki 8:30 valandai vakare.
Nedėlioj nuo 11 iki 12 val.

Pilnas žmonių Dr. Ross' ofisas kasdien, del gydymo chroniškų, nervų, kraujų, inkstų, puslės ir šlapumo ligų.

1 O
privatūs gydymui kambariai

Čia atėję gauna geriausią Amerikonišką ir “zopojiką” būdą gydymo. Didžia skalčius žmogiškos ligų domų kasdien per Dr. Ross, suteikia progą duoti geriausią medicinal patarnavimą žmogiškos kaina. To mūsiausia kaina. To mūsiausia kaina. To mūsiausia kaina.

Žinokite apie save tiesą. Visiškai paslaptis yra užtikrinta.

Dr. B. M. Ross,
35 So. Dearborn Street,
kampas Dearborn ir Monroe St.
Crilly Building, Imkite elevatorių iki 5 aukšto.

Trisdešimt metų toje pačioje vietoje. Priėmimo kambarys 506 del vyrų. Priėmimo kambarys 608 del moterų.

Valandos: Kasdien nuo 10 ryto iki 5 val. vakare. Nedėlioj nuo 10 val. ryto iki 1 val. vakare. Panedėly, seredėly is subatoje nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakare.

X-RAY EGZAMINACIJA \$1.00

Vyrų ir moterų ne žiurint kaip ilgai jis kentėjau ir ką kiti daktarai pasakė jums, atėkite ir tegul X-Ray pasako tiesą.

Moksliskas egzaminavimas su modernišku X-Ray pašalina klaidas — suteikia geras informacijas, nes yra matomi sergantys organai. Egzaminavimas nekenksmingas, neskaudus ir nereikia nusiminti rubų.

Ar turite skaudamą skilvį, krutinę, nugarą, galvos skaudėjimą, galvosukį, užkietėjimą vidurių, prastą apetitą, reumatizmą, asthmą, odo ligas, Rupertą, inkstų arba skilvio ligas, nervingumą, chronišką arba privatišką ligą? Jei norite gerų pasekmių, atėkite tuojau. Visi vėliausi šiepat ir serum yra suteikiama, įskaitant “606 arba 914” nuo kraujo užnuodijimo.

“Kraujas yra gyvenimas”. Intro-Venous įėrskimas (į kraują), suteikia gerą pagalbą tukstančiams sergančiam. Puikus gydymas bile nuo kokių ligos kur tik daseikia kraują. Ne žiurint kiek jūs išleidote ir nieko negelbėjo, atėkite ir gaukite tiesą išgydymu. Atsineškite šį skelbimą su savim ir gausite dykal kraujo spaudimą išbandymą su X-Ray egzaminacija.

Valandos nuo 9 ryto iki 6 vak. Panedėly, seredėly is subatoje nuo 9 ryto iki 8 val. nedėlioj nuo 9 ryto iki 12 dien.

CHICAGO MEDICAL CLINIC
Dr. R. G. McCarthy,
505 S. State St. kampas Congress,
2 aukštas, Chicago, Ill.

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday
By The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor F. Strigaitis

1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8588

Subscription Rates:
\$3.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$5.00 per year in Chicago.
5c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
at Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienos eina kasdien, (išskyrus
sekmadienius, leidžia Naujienų Be-
drevė, 1739 So. Halsted St., Chicago
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8588)

Užsakovų kainos
Chicagoje — paštui
Metams \$3.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Vienam mėnesiui 1.50
Vienam mėnesiui 1.75

Chicagoje per nakties laisvą
Viena kopija 8c
Savaitė 18c
Mėnuo 75c

Suvestinės Valstijose, ne Chicagoje,
paštui
Metams \$7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 1.75
Vienam mėnesiui 1.25
Vienam mėnesiui 1.75

Lietuvos ir kitur užsakovams:
(Atpiginta)
Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Vienam mėnesiui 1.50
Pigius reikia siųsti pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Berlino "Vorwaerts" praneša kai kurių smulkmenų apie "freistatnikų" samokslą Klapėdoje, kurio vadai buvo suminti rugpjūčio 1 d. "Vorwaerts'o" korespondentas sako, kad prasidėjus sukilimui Klaipėdos krašte, iš Tilžės turėjo pereiti siena Hitler'io, vokiečių fašistų vado, būriai ir užimti Klaipėdą. Tarpe suareštuotųjų samokslininkų esą keletas buvusių Vokietijos armijos karininkų. Laikraštis spėja, kad iš to incidento gali kilti diplomatinis nesusi-pratimų tarp Lietuvos ir Vokietijos.

"Industrinės Demokrati-jos Sąjunga" (League for Industrial Democracy), kalbėdama apie Londono konferencijos rezultatus, sako, kad jie reiškia, nors ir ne pilną taikos įsteigimą Europoje, bet vis tik stambių žingsnį prie taikos. Tikroji taika ateisianti Euro-poje tikrai tuomet, kai Ver-salės sutartis bus patai-syta mušų paliaubos sąlygų dvasioje.

Mušų paliaubos sąlygos, kaip kiekvienas žino, žadė-jo taiką be aneksijų, be kon-tribucijų ir su tautų apsi-sprendimo teise.

Londono konferencija ne-sugebėjo atmeti Versalės sutartinį rašytuosius netei-singumus, bet ji priėmė dirvą tam, kad tarp Vokie-tijos ir Francijos galėtų pradėti vystytis normalūs santykiai. Francija davė pasižadėjimą evakuoti Ruh-ro srį ir priėmė tokį "re-paracijų" tvarkymo planą, kuris vargiai jai duos pro-gos iš naujo išlaužti i Vo-kietijos teritoriją.

MacDonaldas ir kiti tai-kos šalininkai Europoje ma-no, kad, iškovojus šitiek, ga-lima bus toliau organizuoti taikos jėgas ir rengtis prie naujo mušio su nacionalizu-mu kaip Francijoje, taip ir kitose šalyse.

"Industrinės Demokrati-jos Sąjunga" iškelia vieną

svarbų dalyką Dawes'o ra-porte "reparacijų" klausimui išspręsti. Einant tuo raportu, Vokietija turės mo-kėti "reparacijas" savo pre-kių eksportu. Juo daugiau prekių ji išgabens į užsie-nius, tuo daugiau "repara-cijų" ji galės mokėti Santar-vės valstybėms.

Bet vokiečių prekybos darys konkurenciją Francijos, An-glijos, Italijos ir Amerikos prekėms. "Reparacijų" mo-kėjimas todėl kenks šitų ša-lių kapitalistų bizniui. To-del turi ateiti laikas, kad jie ims reikalauti sustabdyti "reparacijų" mokejimą.

Kraštutinėje kairioje spaudoje labai daug kalbama apie tai, kad Dawes'o planas "pavergsias" Vokietijos darbininkus, nes užmokėjimui tų milžiniškų sumų, ku-rios tapo užkrautos Vokietijai, jos darbininkai busią priversti dirbti už menkas algas.

Tiesa, kad "reparacijų" našta reikią didelį apsun-kinimą Vokietijos darbinin-kams. Bet reikia neužmirš-ti ir kitos klausimo pusės: nuo Vokietijos darbininkų priklausys, kokia dalis tos naštos puls ant jų pečių. Juo sėkmingiaus, jie sugebės priešintis savo kapitalis-tams, tuo mažesnė "repara-cijų" sumos dalis bus pai-mama iš darbininkų išnaudojimo.

Jeigu Vokietijos darbinin-kai būtų prispirti dirbti už pigias algas, tai Vokietijos prekės, eksportuojamos į užsienius, paveržtų rinkas kitų šalių pramonėms. To negali norėti ne kapitalistai, ne darbininkai šitose šalyse.

Taigi pačių Santarvės val-stybių interesuose bus žiu-rėti, kad Vokietijos kapita-las per daug neišnaudotų sa-vo darbininkus.

Tai yra ekonominiai fak-tai, kurie būtina turės pa-imti viršų ant nacionalizmo siekimų. Ankščiau ar vė-liaus Europa (ir Amerika) turės įsitikinti, kad smaugi-mo politika prie nieko gero neveda.

Apžvalga

"BENDRAS FRONTAS"

Juo komunistai elgiasi "revo-lucioniškai", tuo labiau juos mėgsta atzagareiviai.

Nuo to laiko, kai komunistai pradėjo savo kvailas atakas prieš La Follette'o kandidatūrą, Chicago "Tribune", uolus stam-biojo kapitalo organas, ėmė iš-tisai perspausdinti komunistų "Worker'io" redakcinius straipsnius.

Vakar "Tribune" vėl perspaus-dino vieną "Worker'io" edito-rių, kuriam pasakojama, kad socialistai, remdami La Folle-tę, "įstojo į republikonų parti-ją".

IS KUR TOKIOS INFORMA-CIJOS?

"Dirva" rašo:

"Dabar Francijos premje-ras irgi iš socialistų (? "N. Red."), o jis niekur neužsime-nė, kad reikia panaikinti Vo-kietijai skolas, kam jos dar-bininkams našta krauti. Jis taip pat nori Vokietiją smaugi-ti, kaip darė Poincarė ir kiti pirma jo nacionalistai.

"Nors Francuziją valdo ne nacionalistai, vienok nei kiek nekeičia (kas? "N. Red.") se-nesniųjų premjerų nustatytą tvarką, nei militarizme, nei kitame."

Kad dabartinė Francijos val-džios politika ne kiek nesiskiria nuo nacionalistų politikos, tai yra netiesa. Nacionalistai Fran-cijos parlamente juk balsavo prieš tas sutartis, kurias Her-riot padarė Londono konferen-cijoje. Aišku, kad, jeigu Poin-carė būtų Francijos priekšaje, tai ji nebūtų padariusi Londone nė tų koncesijų, kurias padarė Herriot. Poincarė būtų galutinai pasmaugęs Vokietiją, o Her-riot vis tik davė galimybės jai atgauti kvapą.

Tiesa, kad ir Herriot politikai dar daug truksta iki to, kad bu-tų galima ją pripažinti teisinga. Bet tai pareina nuo to, kad jisai bijosi nacionalistų opozicijos. Nacionalistai dar, deja, yra stip-rius Francijoje, ir Herriot yra ant tiek blogas, ant kiek jisai pasiduoda jų įtakai.

Premjeras Herriot yra libe-ralas. Socialistų jisai niekuo-met nebuvo. Nors jo partija vadinosi "socialistais", radikala-lais" bet tai dar nieko nereiš-kia. Francijoje nuo senų laikų yra tokia mada, kad bet kuri siek-tiek pažangesnė partija va-dina save "socialistine". Vienok tikrai socialistinė partija tenai yra tikrai Jungtinė Socialistų Partija.

Apie Francijos partijas buvo daug rašyta Amerikos laikraš-čiuose, bet "Dirvos" redakto-rius, matyt, dar vis apie jas nie-ko neišmano.

NĖ TIESOS, NĖ LOGIKOS

"Laisvė" mėgina atsakyti į tris užmetimus, kuriuos "Nau-jienos" padarė komunistams del jų "nusistatymo" karo klausimu.

Pirmiausia ji aiškina, kodel Karolis Liebknechtas Vokietijos reichstage balsavo už karo kre-ditus. Sako:

"Liebknechtas, kaip levas kovojo prieš tuos judošių, kas ėmė, kad socialdemokratų pa-reiga išeit griežtai prieš ka-rą. Bet didelė didžiulia susi-rinkusių nutarė remti karą ir balsuoti už kreditus. Partijos disciplina reikalavo, kad frak-cijos mažuma pasiduotų di-džiūmos nutarimui ir reichsta-ge balsuotų už karo kreditus. Liebknechtui ir keliems ki-tiems karo priešininkams da-bar likosi pasirinkti viena iš dviejų: arba pildyti didžiūmos tarimą ir balsuoti už kredo-tus, arba paskelbti karą ne tik kaiserio valdžiai, bet ir savo partijos didžiūmai, t. y. skelti partiją. Partijos dis-ciplina ir troškimas partijos vienybės sunkiai slėgė revo-lucinius socialdemokratų ir Liebknechtas, prieš savo no-rą ir prieš savo geriausių su-pratimus, pasidavė partijos disciplinai ir savo balsą pa-davė už kreditus. Jis manė, kad partijos didžiulia tuojais pa-matys savo klaidą ir atmainys savo poziciją linkiu karo."

Tai, girdi, buvusi klaida, ir Liebknechtas paskui labai gai-lėjasis, kad, pasidavęs daugu-mos nutarimui.

Gera, bet jeigu "Laisvė", ne-žiurint tos "klaidos", garbina Liebknechtą, tai kodel ji niekina kitus socialdemokratų, kurie taip pat, tikrai pasiduodami dau-gumai, balsavo už kreditus?

Prieš balsavimą už karo kre-ditus stoji Haase ir visa eilė ki-tų reichstago atstovų, kurie vė-liaus suorganizavo Nepriklausomybės Socialdemokratų Parti-ją. Prieš balsavimą už karo kreditus stoji ir Karolis Kauts-kis, kurį frakcija "pasikvietė, kaip teoretinio žurnalo redak-torių, ir savo posėdį, kur buvo svarstoma pozicija karo kreditu klausimu.

Liebknechtą "Laisvė" lygina prie "levo", o kitus frakcijos na-

rius, kurie laikėsi tokios pat, kaip jisai, pozicijos, ji verčia į vieną kruvą su "social-patrio-tais"; Kautskį gi ji plusta "biau-rybe", — nežiurint to, kad tas žmogus del savo priešinimosi daugumos nusistatymui karo klausimu buvo net pašalin-tas iš redaktoriaus vietos.

Aišku, kad šitokiam "Lais- vės" atsišėmė nėra nė krislo logikos. Taip akiai viena "did-vyrį" garbinti, o kitus žmones smerkti gali tik tiktai fanatiška, neprotaujanti davatka.

Jeigu "Laisvė" vadovautųsi protu, o ne fanatizmo jausmais, tai ji ir apie "social-patriotą" Scheidemann'ą turėtų per daug nešukauti. Nes juk Vokietijos Scheidemann'as elgėsi nė kiek ne blogiau už Francijos Cachin'ą: pastarasis taip pat balsavo už karo kreditus ir karo metu dar net važinėjo į Rusiją ir Italiją agituoti už karą. O Cachin'as šiandie yra Francijos komunistų vadas, va-dinasi, Trečiojo Internacionalo stulpas.

Apie Cachin'ą "Laisvė" nesa-ko, kad jis buvo "judošių"; ji mano turbūt, kad jisai padarė klaidą. Tai kodel gi ji taip pik-tai užsipuola ant Vokietijos so-cialdemokratų daugumiečių? Tai yra visai nenuosaku.

Antras klausimas: "Naujie-nos" purodė, kad tikriausias bu-das sulaukyti valdžias nuo ka-ro yra reikalauti, kad jos savo ginčus, grasinančius pavojum taikai, duotų išspręsti trečiųjų teismui (arba tarptautiniam tribunolui). Statydami šitoki reikalavimą, socialistai parodo, kad jie ne tik žodžiais smerkia karą, bet ir turi suradę praktišką priemonę kovai su ka-ro pavojum. O komunistai iki šiol nėra sugalvoję nieko prak-tiško.

Šitą "Naujienų" argumentą Brooklyn komunistų organas kritikuoja tiesiog kudiškiu bu-du. Girdi, —

"Ką socialistai darys, kada vi-sos buržuazinės valstybės at-sisakys nuo trečiųjų teis-mų?"

Ką darys? Nu-gi ta patį, ka-jie daro, kuomet valdžios atsi-sako išpildyti bet kurį kitą rei-kalavimą! Jie kovos už tą rei-kalavimą kiekvienoje šalyje; kovos tol, kol jisai bus priim-tas, arba kol valdžia, kuri yra jam priešinga, bus atstatyta.

Jau ir šiandie Europoje yra daug valdžių, kurios nedrįstų atmeti socialistų reikalavimą pasiduot arbitracijos teismui, pirma negu pradėti karą. To-liaus tokių valdžių bus dar dau-giau.

"Laisvė" mėgina musų argu-mentą sumušti dar tuo, kad ji įsivaizduoja, jogei Indija sukil-s prieš Angliją arba Filipinai prieš Ameriką: kokį, girdi, nuo-sprendį tuomet padarytų iš "buržuazinių valstybių" suda-rytas trečiųjų teismas? Bet tai yra ne vietoje klausimas, ka-dangi čia eina kalba apie karus, o ne apie sukilimus.

Pagalios, komunistų organas primena mums dar ir caro val-džią, kuriai bolševikai buk "skelbė karą". "Naujienos" tai juos už tai smerkiančios, kada-gi jos "visomis keturiomis re-mia carizmą".

Čia tai jau "visomis keturio-mis" pameluota. Viena, "Nau-jienos" niekuomet už tai bolše-vikų nesmerkė. Antra, netiesa, kad bolševikai karo laikų ypa-tingai pasižymėjo savo kova prieš carizmą.

Leninas su savo vienminčiai- norejo, kad Rusija būtų sumu-sta, tikėdamiesi, kad tuo budu bus lengviau nuversti carą. Bet iš to visai neišeina, kad ta bolševikų taktika buvo ištiesų la-bai pavyojinga carizmui. Yra fak-tas, kad caro valdžia pati norė-jo pasiduoti Vokietijai, idant iš- vengus revoliucijos.

Visa klika prie caro dvaro so-garsiuoju Rasputinu priešakyje darbavo Vokietijos kaiserio naudai. Ir jeigu Vokietija bu-tų laimėjusi karą, tai Nikalo-

jus II dar ir šiandie teberio-g-sotų ant Rusijos sosto.

Bolševikų noras, kad Rusija būtų sumušta, pilnai atitiko ca-rizmo gelbėtojų siekimams, — nežiurint to, kad jų tikslai bu-vo skirtingi. Lenino politika ėjo paraleliškai Rasputino politi-kai: vienas darbavosi "iš apa-čios", o antras — "iš viršaus", kad karą laimėtų Vokietija.

Štai delko ir kaiserio valdžia (karo laikų) ne tikrai nepasi-priešino Lenino ir jo sėbrų gri-žimui Rusijon, bet dar davė jiems specialius vagonus perva-žiuoti per Vokietiją.

Bolševikų vadai sugrįžo Ru-sijon tuomet, kai caro valdžia jau buvo nuversta. Tai yra an-tras faktas, kuris liudija, kad ne bolševikai, bet kiti žmonės Rusijoje buvo tikri carizmo priešai.

Bolševikai nuvertė ne cariz-mą, bet revoliucinę valdžią, tą valdžią, kurią kontroliavo dar-bininkų atstovų tarybos.

Jeigu bolševikai geidė Rusi-jos sumušimo delto, kad jie ne-apkentė caro valdžios, tai kodel gi jie nesiliovė reikalavę, kad Rusija padėtų ginklus, tuomet, kai Rusijoje valdžia jau buvo revoliucionierių rankose?

Anądien pati "Laisvė" pasa-kė, jogei tik imperializmo agen-tas gali norėti, kad revoliucinė valdžia nesigintų nuo imperia-listinės valdžios.

Po caro nuvertimo Rusija tu-rėjo revoliucinę valdžią. Prieš Rusiją kariojo imperialistinė Vokietijos kaiserio valdžia. Ko-dėl gi Lenino partija ir tuomet darė ką tik galėdama, kad pa-klupdžius Rusiją ir davus karą laimėtų Vokietijai?

Mes tą klausimą jau statėme "Laisvė", bet ji iki šiol nieko i ji neatsakė. Tuo budu mums tenka dar kartą pažymėti, kad bolševikai karo metu eigst, kaip imperializmo agentai.

Ne svarbu, ar jie taip elgėsi sąmoningai, ar ne. Bet jų po-litika buvo naudinga Vokietijos imperializmui. Jeigu kaiseris buvo nugalėtas ir nuverstas, tai ne bolševikų dėka, bet tų žmo-nių, kuriuos jie niekina.

Iš Vilniaus krašto

Vilnius 8—VIII—24. Šiomis dienomis buvo padarytas didelis ginkluotas užpuolimas ant apskrčio miesto Stolpeų, Rusų pasieny. Užpuolikai, kurių buvė apie 150 žmonių, buvo apsigink-lavę karo šautuvais, rankinėmis granatomis, revolvieriais ir ran-kiniais ir arkliais kulkasvaid-žiais. Puolė miestą iš keturių pu-sių, išsyk atakuodami policijos nuovada, apskrčio administraci-jos namą, stotį gelžkelio ir tar-toką. Priešinosi užpuolikams po-licija ir valdininkai. Įsiveržė į miestą, plėšikai apiplėšė pašto kasą, banką, keletą krautinių ir daugelį privatių namų. Kiek iš tikrųjų laike susirėmimo žu-vo, nėra tikros žinios. Jei tikėti pranešimams iš vietos, iš polici-jos ir valdininkų pusės žuvo apie dvidešimt žmonių. Be to, žuvo dar keletas šiaip miestiečių. Plė-šikams apleidžiant miestą pri-buvo kariuomenės raitelių bu-rys. Kadangi raiteliams jojant per tiltą užpuolikai pradėjo šau-dyti į juos iš kulkasvaidžių, tai juos už tai smerkiančios, kada-gi jos "visomis keturiomis re-mia carizmą".

Čia tai jau "visomis keturio-mis" pameluota. Viena, "Nau-jienos" niekuomet už tai bolše-vikų nesmerkė. Antra, netiesa, kad bolševikai karo laikų ypa-tingai pasižymėjo savo kova prieš carizmą.

Leninas su savo vienminčiai- norejo, kad Rusija būtų sumu-sta, tikėdamiesi, kad tuo budu bus lengviau nuversti carą. Bet iš to visai neišeina, kad ta bolševikų taktika buvo ištiesų la-bai pavyojinga carizmui. Yra fak-tas, kad caro valdžia pati norė-jo pasiduoti Vokietijai, idant iš- vengus revoliucijos.

Stolpeų užpuolimo, gauta žinia apie naują užpuolimą ant Nali-bokio miestelio. Apie šio užpuo-limo didumą ir pasekmes dar ne-gauta Vilniuje žinių.

Be miestelių užpuodinėjimo, čia beveik kasdien pasikartoja atskirų gyventojų užpuodinė-jimai, kurie dažniausiai baigiasi moterų žaginimais ir užmuši-mais.

— J.

Svenčionys 8—VIII—24. Pa-skutiniu laiku čia atsitiko kele-

tas plėšimų ir užmušimų. Tarp kitų, čia žuvo neseniai pagrižęs iš Amerikos ir nusipirkęs žė-mės Marcinkonis ir jo žmona. Marcinkonių papiovė savo žmo-ną beginant, o jo žmoną besiginant nuo banditų kede. Pasiūstas iš Vilniaus policijos valdininkas į švenčionius padarė tardymą ir areštavo vyresnįjį policistą ir 5 policistus už užsiliminėjaną ban-ditizmą. Visus juos surakintus atvežė į Vilnių ir čia teis tau-ko teismas.

— X.

Jacob Wassermann

Vertė Kast. August.

GOLOVINAS

(Testinys)

Pro langinių skyles ėmė sk-verbtis aštuončio ryto šviesa. Elizaveta atsikėlė. Marija prašė jos paimiti apsiaustą: rytas buvo šaltas, priegtam gegi ją dar į viešbutį neileisti. Ji tylėdama atsakė. Ji pasidavė kokiam tai piktam atakalumi ir liguis-tumui. Kuomet sujudinta jos pasakojimu ir tyriausio sąjau-smo pagauta, Marija irgi pasi-kėlė ir norėjo prie jos prieiti, kad pažūrėtų į jos nukamuotą išlyskusį veidą, tai ji netikėtai atsigrižo ir spruko pro duris. Marija nespėjo net rankos jai pratiesti ir užtirpo ant vietos. Šaltis ir karštis skverbėsi į jos sielą, pas ją buvo jausmas, tarsi žemė atsivėrė ir prarijo didelį kalną ir tarsi vėjas dar tebe-švilpė viršuje atsivėrusios be-dugnės. Ji atsiduso, kaip toji, — sunkiai ir neramiai. Paskui, ji pažvelgė į miegančius vaikus, ir ji staiga pasijuto turinti ne-apsakomą turtą. — Kiekviena ty esybų buvo brangaus pa-veiklo atspindis, kiekvienas tų žmogysčių buvo pats savaimė didelis turtas. Ji dar kartą at-siduso, bet šį kartą atsidusė-jimas praskambėjo visai kitoniš-kai.

AUDRAI SIAUCIANT

Ji vėl atsigulė, bet nespėjo akių užmerkti, kaip pasigirdo barškinimas į duris, ir angoje pasirodė Efrin Leontjevič kar-tu su kareiviu. Kareivis parei-skė, kad jie tuoj skubėtų į sto-tį, nes vagonas jau esąs prie-rengtas. Tuoj išbudino vaikus, sudėjo ant greitųjų daiktus, ir dešimčiai minutų praėjus pro-cesija kareiviai vadovaujami maršavo tuščia gatve. Jie ap-ištyrė stotį ir nuėjo gelžkelio begėmis. Rytas buvo miglotas ir vėsus. Marija pavadino žvilgsniu Efimą Leontjevičą, padėkavojo jam už patarnavi-mą ir tarė, kad jai labai sunku su juo atsiskirti. Bet ji tikisi, kad gyvenimas juodu dar suves ir tasyk ji tikrai mokės jam at-i-dėkoti.

"Už ką jūs dėkote man, Ma-rija Jakoblevna?" atsakė jis. "Ir kodel jūs norite, kad aš su juomis atsisveikinėčiau? Visa, kas man reikia, aš turiu su savim", jis parodė į nedidelį ryšulį, kurį nešė kartu su jos valiza; "ku-riems galams aš turiu čia pasi-likti, man bus gerai su jumis ir kitoje vietoje. Jūs bėgėte iš čia, leiskite ir man kartu su jumis bėgti. Jeigu jums mano kom-panija nemalonė, tai aš galiu nuošaliau laikytis. Žiūrėkite į mane — kaip į svetimą, — juk kartu su jumis bus nemažai svetimų. Nors aš ir neįdrįstu save vadinti ištikimu jūsų gy-tos gyventojais, nes kitaip sun-ku jiems būtų slapstyti. Rei-kia pastebėti, jog Stolpeai nėra pirmas atsitikimas, nes jau ankščiau apiplėšti šie miesteliai: Krasnoje, Miestelis (Vileikos ap-skr.), Krivica ir Višneva. Kas yra tikrasis tuo užpuolimu au-toritas, kol kas nieko tikro nega-li-ma pasakyti. Lenkų spauda vie-šai kaltina bolševikų valdžią ir net del tų atsitikimų išteikta Ru-sijai nota. Nespėjo dar nurimi-del Stolpeų užpuolimo, kaip iš 5 ir 6 rugp. t. y. į antrą dieną po

Ji neatmetė jo pasiūlymą. "Mano abi ranki užimtos, aš negaliu jums net padėkavoti", tarė ji su malonia šypsena. "Jūs nepaprastas žmogus, Efim Le-ontjevič! Kuo aš galėčiau užsi-tarnauti jūsų tokį pasiaukavi-mą? Juk jūs mane visai mažai težinote."

(Bus daugiau)

CHICAGOS ŽINIOS

Darrowas tik vakar pabaigė savo kalbą

Garsusis advokatas Clarence Darrow, kuris gina jaunus žmogžudius milijonierius Leopold ir Loeb, ir kuris pradėjo savo gynimo kalbą pereinant penktadienį, savo kalbą pabaigė tik vakar. Jis kalbėjo penktadienį nuo pietų iki vakaro, šeštadienį nuo ryto iki pietų ir vakar veik visą dieną — jis tikėjosi užbaigti savo kalbą 3 val. po piet. Jo kalba buvo karščiausis maldavimas žmoniškumo ir aštrusias pasmerkimas mirties bausmės. Po jo turėjo kalbėti trečias kaltinamosios pusės advokatas Benjamin Bachrach. Jis kalbėsias 8 valandas.

Kalbama, kad tarp kaltinamosios pusės advokatų iškilio nesuipratimų. Darrowas buvo tik kitų advokatų pakviestas ir todėl nesijautė bylos vedėju, nors dabartinis budas bylos vedimo jam nepatiko. Jam ypač nepatiko Dr. Krohn perklausinėjimas. Tas daktaras buvo jiems pavojingas, nes jis yra suktas ir prityręs liudytojas, kuris žino kas jam užmoka ir kaip liudyti. Norėjo perklausinėti jį pats Darrowas, iškeliant aiškinti tik tą, kad jis Dr. Krohn yra profesionalinis liudytojas, kuris vien iš to gyvena jau keilika metų ir su tuo užbaigti jo perklausinėjimą, visar nesigylinant jį liudytoją. Bachrach broliui nesutikę ir jie Dr. Krohn savaip perklausinėjo, kas jiems patiems išėjo ant žalos. Darrowas be to norėjo padaryti dar vieną „siurprizą“ ir bylą užbaigti tik vieno kaltinamosios pusės advokato kalba. Kalbėti, žinoma, turėjo pats Darrowas, kuris yra labai geras kalbėtojas ir paskilbęs savo gynimo kalbomis. Bet broliui Bachrach irgi norėjo pasirodyti. Todėl pirmiausia kalbėjo Walter Bachrach. Po jo turėjo kalbėti Darrowas — ir bylą užbaigti. Bet dabar tapo paskelbta, kad neapsileidimas kalbės ir Benjamin Bachrach.

Po kaltinamosios pusės advokatų kalbų dar kalbės pats prokuroras Crowe, kuris irgi reikalauja kartųvį jauniems žmogžudžiams. Tuo būdu bylos nagrinėjimas gali užsitęsti iki penktadienio. Teisėjas Caverly ketina išnešti nuosprendį už kokios savaitės laiko po užsibaigimo bylos nagrinėjimo. Tokiu būdu jo nuosprendžio galima tikėtis apie rugsėjo 5 ar 8 d. Perkratyti visus liudijimus ir apsvaistinti nuosprendį, jis išvažiuos į Atlantic City.

Zuvo bandydamas išgelbėti savo merginą

Edward J. Rooney, 30 m., Chicago ugniagesys, išvažiuo priė Bluff ežero praleisti vakacijas. Pas jį apsilankė jo mergina, su kuria ir dar vienu savo draugu ir mergina išplaukė naktį paplaukioti valte. Bet valtelė buvo sena, ji tuoj pradėjo leisti vandenį, o neužilgo ir visai prakiuro ir apsvirtė. Visi įsikabino į apvirtusią valtį, o Rooney sumanė plaukti prie kranto ir pasiūkti pagalbos. Bet nuplaukęs visai netoli, nakties tamsioje pasigirdo šauksmas ir jis paskendo. Priežasčių paskendimo nežinoma — ar jis mešlungis sutraukė, ar įsipinė į žolės. Jo mergina irgi pradėjo šaukti, tą šauksmą užgirdo kiti, kurie atplaukė ir visus tris išgelbėjo.

Darbininkas prigrė

Frank Novak, 38 m., darbininkas, prigrė. Manoma, kad jis įkrito į upę prie So. Water gatvės. Spėjama, kad jis buvo girtas.

Plėšikas nušovė policistą

Du policistai prie 35 ir Giles gatvių sustabdė du neirus, kuriuos nužūrėjo kaip plėšikus. Vienas neirus tuoj pasileido bėgti ir pabėgo, o antras išsitraukė revolverį ir pradėjo šaudyti. Policistas Cornelius Broderick, 214 W. Garfield Blvd., liko nušautas, o jo draugas, policistas Edward Mulcahy liko gal mirtinai sužeistas. Nors jam ir liko padaryta operacija, bet daktarai nesitiki, kad jis pasveiktu.

Vėliau tapo suimtas vienas pašautas neirus, kurį nužūrė esant tuo plėšiku, kuris ir nušovė policistą.

Lietuvių Rateliuose

AR BEVERLY MISKAI VIRS-TA JEFFERSONU?

Pereitą sekmadienį įvyko dailus išvažiuojamas LSS VIII Rajono, LDLD ir Soc. Jaun. Lygos. Susirinko dailus būrelis žmonių. Nors ir nekerai uodai nedavė ramumo, bet žmonės sukurė ugnelę ir uodai bijodami dumy išnyko. Pradėta programos. Kalbėjo chemijos inžinierius d. Kastas Augustinavičius apie Amerikos politiką; kalbėjo rimtai ir žmonės su atyda klausėsi jo geros ir faktais paremtos kalbos. Antaras kalbėjo d. Juozas Čeponis; jis kalbėjo apie darbininkų apšvietą.

Viskas gerai, ramu, tylu, žmonės klausosi, nes visados buvo žinoma, kad Beverly miškuose yra rami vieta, niekas neklaido ir nėra kam žmonių kurstyti.

Kaip yra sakoma, „negirk djenos be vakaro“, taip ir čia. Kaip tik pabaigus kalbas tiems kalbėtojams, atsistoja koks tai asmuo ir pradeda: „Dabar mes turėsime savo programą; programą rengia nuo 18 gatvės 129 L. S. A. kuopa. Perstatau kalbėti draugai Andriuli.“

„Draugas“ Andriulis pradėjo. Iš pat pradžių jis pasisakė, kad kalbėti apie Lietuvių Susivienijimą neužsimoka, ir savo kalboj jis turys padaryti pastabą „piliečiai Augustinavičiai“. Visgi reikia tiesą pripažinti, kad čia jis kalbėjo bene rimčiausiai kaip kada nors jis yra kalbėjęs. Jis kalbėjo biškį apie SLA, o paskui jau prie kalbos Augustinavičius. Jis sako, kad pilietis Augustinavičius yra „all right“, tik kad biškį netaip. Na su tuo dar šiek tiek, man nesvarbu kas kalba, bile tik kalba rimtai, nesikolija ir elgiasi kaip ir kiti žmonės. Bet jam pabaigus, tas pats L. S. A. pirmininkas, žinoma, jeigu jį galima taip pavadinti, nes čia bijau, kad kartais nežaisčiau SLA 129 kuopos, perstatu tulą Jogmyną. Kiti sako, kad tai Andrius Bartulis. Jis ant sykio pradėjo socialistus vadinti veidmainiais, kalbėjo apie Vokietiją, Lotaringiją, Franciją, Angliją, tik pamiršo vargšas „geografią“ — apie kopolus, bingolus. Jis pradėjo ir įvedė betvarke. Čia tuoj kaip iš vienos, taip ir iš kitos pusės pasigirdo balsai, ir jau rengiama „diskusijos“, ir žinoma, kaip iš papratimo — nuo Jeffersono — tuo pačiu stiliumi. Apie tas „diskusijas“ kalbėti neužsimoka, nes jos yra bevertės. Čia drg. Skamarkas, tvarkvedys viršminė, trų trų draugijų, atspirašė sufirinkusių, kad jis, nieko apie SLA 129 kp. išvažiuojama nežinojė, ir jis nežinojė nieko kas kalbės ir ką kalbės, taip kad už suardymą ramaus susirinkimo viršminė trų draugijų žmonės nekaltintų. Labai gerai ir protinai padaryta, bet „pirmininkas“ 129 kp. SLA, bepartviškos organizacijos, to nepadarė. Delko? Tai tik jiems žinoti. Čia bus pamoka, kad kitą kartą rengiant kokį programą nepaisyti ir nesileisti į ramų tarpą tokių žmonių, kurie sugadina visą smagumą ir draugiškumą.

—Ramutis.

Moksleivių Bankietas

Prakalbos. — Koncertas. — Aukos.

Rugpjūčio 22 d. Morrison viešbuty įvyko Liet. Moksli. Susivienijimo Am. 2 kuopos surengtas bankietas.

Bankietas buvo surengtas pagerbimui baigusių moksleivių. Publikos buvo gražios. Buvo daugiau publikos, negu buvo tikėtasi.

Visi širdingai spaudė rankas vieni kitiems. Vakaro pirmininku buvo p. Kodis. Pradėjęs vakarieni p. Kodis pristatė kalbėti baigusį moksleivį inž. J. Lazdauskį. Reikia pasakyti, kad p. Kodis atidarydamas programą irgi pasakė gražią prakalbėlę.

Po Lazdauskio kalbėjo Lietuvos konsulas, majoras Žadeikis. P-as Žadeikis nupiešė daug žingėdžių dalykų apie moksleivių ir jaunuomenės auklėjimą. Vakaro vedėjas pristatė p. P. Sarpalių ir J. Čepaitį. P-as Čepaitis padainavo porą dainelių solo, pianu palydint p. Sarpaliui. Tik gaila, kad už sienos buvo laikomas mitingas su orkestra, kas labai trukdė dainavimui ir kalboms. P-as Čepaitis jau toli pažengęs savo balso lavime.

Sekamas buvo pristatytas kalbėti aptiekiorius F. Šeštoškas. Jis pasakė trumpą, bet gerą prakalbą, padėkavodamas svečiams už skaitlingą atsilankymą. Po Šeštošo kalbėjo tokiu graduate studentas M. J. Šileikis. Jis pasakė žingėdžių dalykų, kaip yra svarbus žmogaus gyvenime palinkimas prie jo užsiminimo. Dr. Karalius ir Dr. Mondvidas pasakė širdingą prakalbą pareikšdami karštos užuojautos einančiai mokslos jaunuomenei. Daktaras Montvidas baigdamas savo kalbą prisiminė svečiams, kad moksleiviai surengdami šį vakarą nedarė sau pelno, bet aplaikė nuostolio. Svečiai sumetė 31 dol. aukų.

„Toast masteris“ paprašė G. Garčaitę paskambinti pianu. Ji savo užduotį gerai išpildė. Dar iš eilės kalbėjo šie: Dr. Cherry, p-nia M. Jurgelionienė, K. J. Semaška, J. Kešeraiškas, B. Simokaitis ir vakaro pirmininkas p. Kodis. Visi jie linkėjo moksleiviams kuogeriausių pasisekimų savo profesijoje. Moksleiviai turi džiaugtis, kad taip garbinga Chicago inteligentija ir visuomenė atsilankė į šį vakarą ir tinkamai pagerbė busimus profesionalus.

Svečiai išsiskirstė apie 1 val. visi draugiškai pasikalbėję ir išdiskusavę svarbų mokslo žmonių gyvenime.

—Reporteris.

Brighton Park

Iš Keistučio Kliubo

Rugpjūčio 3 d. Keistučio Kliubo mėnesiniame susirinkime drg. M. Kasparaičiui balsas liko atimtas šešiams mėnesiams už tai, kam jis, Kasparaitis, pasakė tiesią apie bolševikų klaidų kūrą, kokią jie dabar verda Keistučio Kliube; kam Kasparaitis nenutylėjo ant Strygos korespondenciją, ir kam atsakymą davė „Vilnius“ korespondentui per „Naujienas“; mat, kad „Vilnis“ parašė, tai šventas daiktas ir prieštintis nevalia, nors „Vilnyje“ tilpusios korespondencijos gana nešvarių žodžių pilnos, bet tai vis leistina, o kad Kasparaitis atsakė per „Naujienas“, ir tikrą tiesą pasakė, tai reikia bausti. Kad Gasiunas Keistučio Kliuba vadino juoda draugija ir liepė nedėvėti Keistučio ženkliu, tai jam leisti na. Gasiunas barė neffk M. Kasparaitį už priklausimą prie šio kliubo ir už nešiojimą ženkliu, bet randasi čia ir daugiau draugu, kuriems Gasiunas sakė: „Ar tau ne gėda pa-

sirodyti žmonėms su šiuo ženkliu, kad esi Keistučio Kliubo — tos juodos organizacijos — narys?“

Taip ir ne vienas Kasparaitis girdėjo Jukelio prakalbą, ir ne pats Jukelis negali užsiginti tai, kad jis sakė, jog reikia panaikinti visas pašepines draugijas, ir dar su didžiausiu išrovimu nurodė draugijų kenksmingumą. Dabar gi ir jiems jos geros. Jie atėjo, prisirašė prie pašepinio kliubo ir vos spėjo įkelti koją, tuoj ir pradėjo jomarką kelti. Bet jie vistic gerai. Jie tur but manė, kad jų pačių iškalbėti žodeliai visų jau senai yra pamiršti, ir kad jie jau užmiršti ir nieks apie juos nieko neatmena, ir kad prisirašė prie to žmonių burio, kurį jie pirmiau apspiaudė — tai galės jaustis čysti, nekalti, šventi. Kaip ir davatka, nors ir didžiausį grieką papildžius, po išpažinties jau čias nekaltai ir mato dangaus vartus atdarus del jos. Taip ir šie bolševikai pasijuto nekaltais, kada įsirašė į pašepinį kliubą.

P-as Aleksandravičius, kliubo pirmininkas, balsu šaukė girdamas bolševikus ir Strygos korespondencijas, visai nematydamas kur Strygas užpuldinėja ant savo kliubo narių ir visai meluoja ant Drahnos Skyriaus, primesdamas jo paties sugalvotą betvarke. O kad Kasparaitis netylėjo, tai p-as prezidentas nė balso neduoda pasiteisinti, sako: „Ei, jau tu neturi balso, jau mes tave turim.“ Balsai iš visų pusių: „Leisk žmogui pasiaiskinti“, bet prezidentas šaukia: „Never mind. Kas duodat įnešimą, kad Kasparaitį mest lauk iš kliubo?“ Kyla šauksmas ir riksmas, o vis tik Aleksandravičius garsiausia šaukia: „Nubaušt, nubaušt,“ arba „išmest iš kliubo.“ Vienas duoda įnešimą atimti balsą ant 3 mėnesių. Vėl prezidentas šaukia: „Per mažą, per mažą, ar nėra kito įnešimo?“ Iš kampo atsiliepia: „Leist balsuot.“ Prezidentas šaukia: „Gerai, kas už, kad atimti balsą ant trijų mėnesių, o kas už šešių?“ Taip su tavorščių pagalba pervarė savo įnešimą — atimti balsą ant šešių mėnesių ilgai veikusiam del kliubo gerovės drg. M. Kasparaičiui. Mat ta komisija, kuri buvo išrinkta sutvarkyti Dramos Skyrių, susidedanti iš A. Juso, Povylaičio, Jukelio ir Aleksandravičiaus, nerado jokios priekabės prie režisorės ir Dramos Skyriaus pirm. Kasparaičio, tai sumanė kabintis prie korespondencijų ir nors tuo atsiekė savo tikslo.

Na, pasakykit, ar tai Kasparaitis kaltas, jei Strygas ir „Vilnis“ pirmieji pradėjo

(Tąsa ant 6-to pusl.)

DEL NEVIRINIMO

auspūrinimo nusilpnėjusį ir stokes apėto vartok

SEVERA'S BALZOL.

Abelinas stiprintojas vyrams ir moterims.

Jis maitina kraują, paaugdo virinimą, reguluoja atidalinimus, stiprina organus prie normalios veikmės.

Kaina 50 ir 85 centai.

Klauskite pas aptiekorius.

W. F. SEVERA CO.

CEDAR RAPIDS, IOWA.

Lietuvos darbininkų savaitinis laikraštis

SOCIALDEMOKRATAS

Gaunamas „Naujienų“

Ofise ir skyriuose.

Kaina 5c.

MILDA THEATRE

3142 So. Halsted St.

Bus rodomi šie paveikslai ir vodevilis: Utarninke ir Serredo.

MADE ENTIRELY IN NATURAL COLORS
Zane Grey's
WANDERER
OF THE
WASTELAND
An IRVIN WILLAT Production
with JACK HOLT, Kathryn Williams, Noah Beery, Billie Dove

TIK PAGALVOKITE — Zane Grey's masterpiece spalvose! Kiekvienas charakteris absoliutiškai kaip gyvas, kiekviena scenė, kaip tikra ir graži vakarių valstijų gamta naturalėmis spalvomis! Nėra abejonės, kad tai yra puikiausi krutami paveikslai.

Ketverge, Pėnyčioj ir Subatoje bus rodoma: Gloria Swanson in a New Paramount Picture „Manhandled“.

Čia bus Indijonų. Senoviški Indijonų šokiai, bus išpildoma per Indijonus. Geriausias vodevilis.

SUNKUS DARBAS
nekenkia nei vienam, esančiam gerose sąlykose padėtyje. Užlaikyk savo tvirtumą masuodamas savo mokslos kiekvieną vakarą eiant gult. Ištrinkite gerai su senai žinomu ir patikintu...

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Wennersten's Bohemian Blend

Severos Gyduojamos užlaiko seimynos sveikata.

DEL NEVIRINIMO

auspūrinimo nusilpnėjusį ir stokes apėto vartok

SEVERA'S BALZOL.

Abelinas stiprintojas vyrams ir moterims.

Jis maitina kraują, paaugdo virinimą, reguluoja atidalinimus, stiprina organus prie normalios veikmės.

Kaina 50 ir 85 centai.

Klauskite pas aptiekorius.

W. F. SEVERA CO.

CEDAR RAPIDS, IOWA.

Lietuvos darbininkų savaitinis laikraštis

SOCIALDEMOKRATAS

Gaunamas „Naujienų“

Ofise ir skyriuose.

Kaina 5c.

Ar jūs žinote, kad

Anglijos karalienė Marie tiesiog pamėgo MacDonaldo dukterį Izabelę, 21 metų amžiaus. Ar jūs žinote, kad paprasti cigaretai suteikia jums dauguma, o Helmar Turkšiki cigaretai suteikia jums gerumą. Milijonai rųkytojų permainė į Turkšiki tabaką, tai turi būt priežastis.

Del greito piniginių reikalų atlikimo su Lietuva, už pigią kainą, naudokites Naujienų kablegramų sistemą.

Jei nori išmokti gerai rašyti — nusipirk typewriterį.

Jūsų buvęs senas Prietelis Patarėjas

H. LEIBOWITZ

Persikėlė į naują vietą
Valandos nuo 12 ryto iki 8 val. vakare kasdien.
2347 W. North Ave.
CHICAGO, ILL.
Valo, prosina vyrų ir moterų drabužius.

Mrs. MICHNIEWICZ - VIDIKIENE

AKUŠERKA

3101 So. Halsted St., kampas 31 gat.

Tel. Yards 1119

Baigusis akušerijos kolegiją; ilga praktiko-vusi Pensylvanijos ligon-bučiūose. Sąžiningai patarnauja, visokio-se ligose prieš gimdymą, laike gimdymo ir po gimdymo.

Už dyka patarnaus, da ir kitokiuose reikaluose moterims ir merginoms, kreipkitės o rasite pagalbą.
Valandos nuo 8 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

Jel abejojti aktimis, pasitarkite Dr. A. R. BLUMENTHAL

Dr. A. R. BLUMENTHAL
Oftalmologas
Tel. Boulevard 6481
4645 S. Ashland Ave.
Campas 47-tes gat.
2-tes lubos

Kreivos Akis Ištaisomos

DR. SERNER, O. D.
Lietuvis Specialistas
Akiniai \$5 ir augščiau
Val.: 3 iki 9, Ned. 10 iki 1.
3333 So. Halsted St.

DR. SERNER, O. D.

Lietuvis Specialistas
Akiniai \$5 ir augščiau
Val.: 3 iki 9, Ned. 10 iki 1.
3333 So. Halsted St.

Plumbinb, Heating

Kaliko Lietuvis, lietuviams visados patarnauja kuogeriausiai
M. Yuška,
3228 W. 38-th St., Chicago, Ill.

Plumingo ir Apšildymo Įrengimai
Oslorio kainomis visiems
Pigiausi dabar radiatoriai ir boileriai. Jie bus brangesnis po mėnesio gegužio. Sutaupykit pinigų tiesiai pirkdami nuo mūsų.

PEOPLES PLUMBING AND HEATING SUPPLY CO.
490 Milwaukee Ave. and
461 N. Halsted St.
Haymarket 1018, Haymarket 4251

LIETUVIŲ DAKTARAI

Daktarai kurių vardai čia padėti, yra pasiriję tarnauti lietuviams.

Telefonas Boulevard 1939

DR. S. A. BRENZA

Ofiso Valandos:
9 iki 12, 1 iki 3 deing
ir 6:30 iki 9:30 vakare
4608 S. Ashland Ave.,
netoli 46th St. Chicago, Ill.

A. L. DAVIDONIS, M. D.

4643 So. Michigan Ave.

Tel. Kenwood 5107

Valandos nuo 9 iki 11 val. ryto; nuo 5:30 iki 7:30 vakare

Dr. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas

3308 So. Morgan St., Chicago.

Telephone
Boulevard 2160
Valandos

Nuo 9 iki 12 val. dienos ir nuo 2 iki 9 val. vakare

Dr. A. K. Rutkauskas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4442 So. Western Ave.
Tel. Lafayette 4146

DR. HERZMAN

—IŠ RUSIJOS—

Gerai lietuviams žinomas per 15 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniskas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrinius prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Morgan St.

VALANDOS: Nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare.

Dienomis: Canal 3110. Nakti Drexel 0950

Boulevard 4136

3410 So. Halsted St.

Val.: 9—10 A. M. ir po 8 val. vak.

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoją 17 metų

Ofisas
4729 So. Ashland Ave. 2 lubos
Chicago, Illinois

Specialistas džiuvos

Moteriško, Vyrishko ir Vaikų ligų.

OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 valandos ryte iki 12 val. po piet.

Telefonas Midway 2880

Telephone Yards 0094

DR. MAURICE KAHN

4631 So. Ashland Ave.

Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.

DR. M. J. SHERMAN

Specialistas moterų ligų

1724 So. Loomis, kampas 18 ir Blue Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare. Telefonas Canal 1912

Naktinis Tel. Drexel 2279

Tel. Boulevard 0537

DR. MARYA DOWIAT-SASS

1707 W. 47th St.

Valandos nuo 8 iki 12 deing, nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų

Ofiso tel. Boulevard 9693

Rezidencijos tel. Drexel 9194

Dr. A. A. Roth

Rusas Gydytojas ir Chirurgas

Specialistas Moterishko, Vyrishko ir Vaikų visų chron

Lietuvių Rateliuose.

(Tąsa nuo 5-to pusl.)

šmeižtus ir užsipildinėjimus ant Dramos Skyriaus ir jiems netinkamų asmenų? Ar Kasparaitis kaltas, kad Gasiunas buvo barbaris ir kad juodino Keistučio klubą? Ar Kasparaitis kaltas, kad bolševikai rengė prakalbas, dalino visokios rūšies lapelius, kvietė publiką klausyti Jukelio pamokslų, kur Jukelis aiškino apie viską — apie pašelpinių draugijų kenksmingumą, apie senmergių andarokelių trumpumą, apie senbernių kojų išklišimą? Ar Kasparaitis kaltas, kad jie neapkenčia tu, kurie jų žodžius jiems primena? Ar gi tai reikėtų tai, kad jie patys nežino ką kalba, o jeigu jiems kas pakar-

toja jų žodžius, tai tik tada jie pradeda desiprotėti, kad negerai pasakė, kad kvailai mokino, ir patiems jiems pasiūlyti burnas visiems, kad jiems to niekas neprimintų. Čia mums, darbininkai, pavydys, ant kiek tokie Jukeliai, Strygai, Gasiunai ir visa eilė kitų nesubrendusių rėkšnių gali vadovauti darbininkus. Vakar rėkė visa gerklė kad taip gerai, o šiandien užsigauna, sakoma kitaip, o rytoj užsigauna ir kitko sakys. Ir dar su didžiausia panieka smerkia žmogų, kuris atidžiai jų prakalbų klausė ir girdėjo jų pasakę. Tai aišku, kad bolševikėliai kviečia klausytojus į prakalbas pasiklausyti, bet nenori, kad tie klausytojai girdėtų jų žodžius; reikiama gali klausytis, bet turi negirdėti ką sako. Keistas tai "moksas." Visi kalbėtojai patenkinti, jeigu klausytojai jų prakalbas klausos, o bolševikai pyksta kam žmogus girdėjo ir atmena ką pasakė. Jie lenda prie valdybos, gerinasi, kad tik didesnę bausmę suteikti tiems, kurie drysta apie jų žodžius prisiminti.

Keistučio Klubo prezidentas Aleksandravičius labai gina bolševikus ir už mažą pasipriešinimą tuoj burną uždarys arba iš klubo išmes. Tur but jis tikisi kokių medalių nuo bolševikų gauti. Dieve duok, kad tai atsitiktų pirmiau, negu kad patys bolševikai ji išspirs lauk.

—Kliubietis

Liet. Moksl. Susiv. Amerikoj Seimas

Svečiai. — Aukos. — Sveikiniai — Prakalbos. Sesija pirmą.

Seimas atsidarė su pakiliu mokslieviuose upu ir su prakalbelėmis. Vienas kitas pareiškė savo patarimus ir linkėjimus Seimui. Seimos prasidėjo 3:30 val. po pietų, sešadienį, rugs. 23 d., Raymond Chapely.

Seima atidarė Centro raštininkas B. Simokaitis. Išrinkta Seimo pirmininku J. Lapaitis, raštininku J. Lazdauskis, rezoliucijų komisija: M. J. Šileikis ir J. Keserauskas, maršalka J. Urbonas. Tapiau išrinkta Seimo korespondentu M. Šileikis.

Prezidiumą išrinkus buvo paprašytas p. Grišius pakalbėti. Perskaityta dienotvarkis. Skaitoma pasveikinimo laiškas nuo Simono Daukanto Draugijos, Chicago, Ill. su auksa \$6. Skaityta laiškas nuo Dr. Matildos White, kuriamė pareiškia apgailėjimą ir padėką už pakvietimą į baigusiems mokslų pagerbimui banketą, bet ji negalėjusi atvažiuoti. Ji yra apleidusi Chicago. Nutarta pasiųsti padėkos laišką abiem.

Skaityta M. J. Šileikio rezolucijos laiškas iš "Mokslievių Kelių" redaktoriaus vietos su auksa \$22.50, kurie priklausė kaip dalis jo algos už organo redagavimą. Skaityta pereito Seimo protokolas ir vienbalsiai priimtas. Sekė Centro valdybos ir kitų metinių komisijų raportai. Centro pirmininkė L. Narmontaitė išdėvė ilgą raštišką raportą. Raportas priimtas. Centro raštininkas B. Simokaitis raštiškai raportu nepriėmė, tik taip apipasažojo; butų buvę geriau, kad jis, kaip centro raštininkas ir metinės komisijos narys būtų priėmęs raštišką raportą, kuris būtų galėjęs pasitikti kaip dokumentas. Raportas tapo priimtas. Centro išdėtininkas J. Lazdauskis priėmė gerą raportą irgi raštišką, kurį jis išdėvė gan aiškiai. Raportas priimtas.

Apšvietos Komisija išdėvė ilgą ir opidirtą raportą. Raportas priimtas. Atėjo Dr. Karalius. Paprašius jį kaip ką pasakyti, jis pasakė gerą prakalbą. Nurodė, kad mokslieviai turi turėti

Fondą. Butų daug geriau, kad fondo kurimu rūpintųsi alumnai ir profesionalai. Jeigu fondą globotų tik profesionalai žmonės, tai būtų daugiausia pasitikėjimo nuo žmonių. Mokslieviai esą baigia mokyklą ir apleidžia ją. Klerikalai turi fondą rėmimui savo moksleivių. Tokis fondas galėtų teikti paskolą arba elgtus sulig aplinkybėmis. Taip jau fondą turėtų globoti nepartiniai žmonės. Dr. Karalius baigdamas savo kalbą pasižadėjo paaugoti ir fondo išdą.

"M. K." redaktorių išdėvė raštišką ir smulkmenišką raportą, pažymėdamas, kad "M. K." buvo leidžiami dažniau, negu buvo nutarta leisti. Organo redaktorių M. J. Šileikis pareiškė, kad buvo matoma reikalo leisti organą dažniau, nes buvo daug organizacijos reikalų. Raportas priimtas.

Anglų skyriaus redaktorė išdėvė raportą žodžiu, apipasažodama savo veikimą. Beto, ji savo algą už redagavimą anglų skyriaus 5 dol., paaugėjo į LMSA. Fondą. Raportas priimtas su padėka už auką.

Redakcijos padėjėjas, J. Keserauskas, išdėvė raportą žodžiu. Raportas priimtas. Taipgi jis paaugėjo \$2.50 Centro išdai. Antras redaktoriaus pagalbininkas J. Auryla nepribuvo į Seimą.

Fondo Komisijos raportą išdėvė Centro Sekretorius B. Simokaitis. Raportas rodo, kad Fonde yra \$56.67 plus \$5. Sesija uždėdarė 1 val. vakarienei.

Sesija antra.

Po vakarienės sesija atsidarė 7:50 val. vakaro. Pakelta Fondo klausimas, bet tapo atidėtas prie nebaigtų reikalų. Pracitų metų paveikslų raportas priimtas. Iš raportu pasirodė, kad paveikslų yra daug liksusių ir del to pasidarė Centro nuostolio. Pracitų metų priešseiminio vakaro raportą išdėvė K. J. Semaska. Jo raportas gan ilgas, bet labai gerai apdirbtas. Raportas priimtas vienbalsiai. Paprašius p. J. Laukį, pasakė keletą žodžių, linkėdamas mokslieviams tėti savo seimą sėkmingai.

Banketo komisija pranešė, kad surengtas rugs. 22 d. Morrison viešbuty banketas davė labai geras pasekmes. Išpuolis buvęs kuogierusias ir aukų tapo surinkta 31 dol.

Čarterio komisija pranešė, kad yra išimtas čarteris mokslievių organizacijos vardu. Svarstyta organo klausimas. Buvo įvairių išsireiškimų ir gan ilgai diskutuota. Duota Dr. Karaliui balsas tame klausime. Dr. Karalius patarė šlietis po "didesnį stogų" reiškią, jis patarė pasilikti ant vietos. Po Dr. Karaliaus gavo balsą M. Šileikis. Šileikis plačiai apipasažojo organo aplinkybes, kokiose jis dabar randasi. Jis sako, kad dabar Amerikos lietuviai yra griežtai partiniai žmonės. Jeigu mokslieviai leidžia savo organą per Naujienas, tai tautininkai arba komunistai šalinasi nuo mokslievių, nežiurint kad "Mokslievių Keliai" niekad nekludė kitų žmonių ramumui, vienok mokslieviai neturi jų užuojautos. Pakelta klausimas leisti savo organą, bet mažai kas tame klausime ėmė balsą, o tik pajaukauta. "Mokslievių Keliai" pasiliko ir vėl "Naujienose."

Sesija uždėdė 10:30 val. vakaro. Nutarta ant rytojauš atidaryti sesiją kai 10 val. ryto.

—Seimo Koresp.

Atitaisymas

Naujienų rugs. 20 d. num. Raganius, rašo apie Atgimties Lietuvių Tautos ir Tautiškos Dėties L. D. išvažiavimą. N. Raganius yra apsižiurintis žmogus ir ginantis dalykus, bet apie išvažiavimą parašė netiesia. Jis ir pačią žinutę uždėdė "Peštynės pikniko", kas irgi yra netiesia, nes tą dieną abi draugi-

jos jokio pikniko nerengė. Tai buvo tik draugiškas išvažiavimas į Zaleskio mišką. Į tą mišką suvažiavo keliolika skirtingų grupių, kurios visai nesijautė esančios po kokios nors draugijos kontrole ir darė kas tik joms patiko.

Aprašomos peštynės tarp kokių tai Džimo ir Igno del paibėgusios pačios įvyko visai kitoj vietoj, o ne ten, kur buvo viršminėtų draugijų išvažiavimas. Tokių žmonių draugijos nekontroliuoja ir už jų elgesį atsakomybės imti negali.

Raganius taip jau suvertė visą atsakomybę ant šios draugijos už gulinčius ant žolės žmones ir nebegalinčius pasijudinti. Bet jeigu įsiai būtų pasiteiravęs, tai būtų sužinojęs, kad niekurie jų žmonių dar iš vakaro buvo suvažiavę ir per kakti prisigėrė to skystimėlio. Kad atvyko chigagiečiai, tuos žmones jie rado tenai begulinčius.

Kadangi ir išvažiavimus susirenka visokių žmonių, kurie nė su draugija, nė su pačiu išvažiavimu nieko bendra neturi, tai jokia draugija ar valdyba kontroliuoti negali ir todėl nema už juos atsakomybės, tad ir negalima jų primesti draugijoms ar kaltinti draugijas už jų pasielgimus.

Konstantas Lengvinas, Jonas Kazlauskas.

Raganiaus atsakymas:

Tos peštynės buvo apie dešimtis pėdų nuo platformos. Ant tos platformos draugija leido savo išlaimėjimus. Nuo tos platformos kalbėjo p-ni Ona Rimeikienė. Draugystė buvo užėmusi tą platformą su savo muzikantais. Reikią tas viskas buvo draugystės kontrolėje. Jeigu jau sakyti, kad tik nenarių draugystės buvo po įtekme "slogučių", tik tie kurie atvykę "iš vakaro", tai, vyrai, kur kas bus blogiau, jeigu jų vardus paskelbus.

O jei tai buvo "draugiškas" išvažiavimas, tai kas tulėms žmonėms, netoli arba net toli patarėmėms valdyboje nosis apdraskė? Ar tai draugiškumas? Raganius dar tik biskį rašė, — toli gražu neviską.

Yra sarmata p. Konstantui Legvinui dėti parašą p. Jono Kazlausko. Juk p. Kazlauskas nesiraišė, ir jis pats man dalyką pasakojė kitaip. Apie tą mūsų pasikalbėjimą bus rytoj.

—Raganius.

Pranešimai

KASDIEN jūs galite prisirašyti prie NAUJIEŲ SPULKOS ir turėtumėt prisirašyti tuojau, jei dar nesate prisirašę. Dėdami kas savaitę po doleriką, nei nepatėmsit, kaip susidėsit užtektinai pinigų, kad nusipirkus sau namelį ar užtikrinus savo senatvę.

NAUJIEŲ SPULKA, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Ciecičiams Naujienų skaitytojams ir rėmėjams šiuo pranešame, kad Ciecičevė vėl kaip naujas Naujienų atstovas. Nuo pirmos dienos liepos šiuo metu vieton K. Noboro lieka F. Lukoševičius. Todel visų skaitytojų su visokiais reikalais galioje mūsų atstovo kreipkitės į Naujienų stotį 1405 So. 49 Ave., Cicero, Ill. F. Lukoševičius. —Naujienų Adm.

Visi norinti gauti "Naujienas" kiekvieną dieną, anksčiau iš ryto į savo namus, praneškite tuoj į Aukros Knygyną, 3210 So. Halsted St. Nuo kovo 1 dienos Aukros Knygynas paverdė šita darba, išnešiojimą laikraščių patyrisiam ir pilnai tą darba žinančiam žmogui. Taipgi norinti gauti kas savaitę "Kelių" arba kas mėnesis "Gyvenimą", "Gydymo", taipgi ir kitus laikraščius, praneškite Aukros Knygynui virš pažymėtu antrašu arba pridukite reikalavimą telefonu: Boulevard 9693.

Birutės choro dainų repeticija vienu vyru įvyks aug. 26, utarininko vakare, Raymond Chapel, 8 val. vakare, 816 W. 31 St. Visi choro vyrai būt būt; taip pat esat kviečiami ir nauji dainininkai atstovai. Jis įstoti į chora. Choro vedėjas A. J. Kvedaras. —Valdyba.

Tautiškos Parapijos Extra labai svarbus susirinkimas įvyks sėdėje rugs. 27 d. parapijos svetainėje, 7:30 vakare. Visi kas tik simpatizuoja tam darbui ir visi parapijos maloniai kviečiami dalyvauti. —Valdyba.

PRANEŠIMAI

Bridgeport. — Susivienijimo Lietuvių Draugijų ant Bridgeporto mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, rugs. 26 dieną, 7:30 valandą vakare, Mildos svetainėje 3142 South Halsted St.

Visi delegatai esate kviečiami dalyvauti šiame susirinkime, nes randasi svarbių dalykų aptarti; taipgi reikės išrinkti patautojau del Susivienijimo Draugijų pikniko, kuris įvyks rugs. 7 d., Justice Parke. —A. J. Lazauskas, rašt.

Brighton Park. — Ateities Žiedo Dr-jėlės tėvų susirinkimas įvyks trečiadienį, rugs. 27 d., McKinley Park Svet. Visi tėvai malonėskite susirinkti 8 v. v. turėsim daug svarbių dalykų apkalbėti. —W. Strygas, Sekr.

Ar jūs žinote, kad Nacionalis Komitetas Amerikos Socialistų užgėrė nominaciją senatoriaus Wheeler į Vice-Prezidentu tap vadinamas "La Follette" patrijos? Tuo pačiu skyliu nutarta remti bile kokį republikoną kuris prisidės prie La Follette grupės. Ar jūs žinote, kad Turkiskās tabakas yra geriausias tabakas pasaulyje ir Helmar Turkiskās cigareta, turi savyje 100% gryno Turkiskās tabako. Jūs džiaugstisė permaina į Turkiskās tabaką.

ASMENŲ JIESKOJIMAI

PAJIESKAU Antano Gargasė sesers. Antanas labai sunkiai serga, County ligoinė. Greitai atsisaukite. Gargasas paeina iš Skaudvilės Lietuvoje. Kreipkitės: FRANK KAZLAUSKAS, 3434 So. Union Ave., Chicago, Ill.

JIESKAU savo sesers Elzės Demikietės po vyru Seakuvienė. Ji gyvena Nanticoke, Pa. Aš važiuoju į Lietuvą, norėčiau, kad greitai atsisauktų arba kas žinote, tuojau praneškite. IZABELė NAUJOKAITIENE, 1901 N. Albany Ave., Chicago, Ill.

IVAIRŲ SKELBIMAI

PAGRAZINAM NAMŲ Ar Tamistai yra reikalsas savo namų — maliauoti, dekoruoti, kalsimutai, popieruoti arba į naujus namus sudėti stiklus? Jei taip tai mes tą visą Tamstos darbą galime atlikti už gana prieinamą kainą — pirmą negu duositi kitam virš pažymėtą darbą, atsisaukite kainos pas mus. Kreipkitės: BRIDGEPORT PAINTING HARDWARE CO., 3149 So. Halsted St., Tel. Yards 7282.

STOGDENGYSTĖ Jūsų stogų prakiurimas užtaisomas ir garantuojamas už \$4. Automobilų stovintiams valdyboje nosis apdraskė? Ar tai draugiškumas? Raganius dar tik biskį rašė, — toli gražu neviską.

NORIU išmainyti motorcycle gerame padėjime, į gerą vietrolą. Atsisaukite: FRANK MARČAUSKIS 4623 So. Springfield Ave.

Atsisaukite: FRANK MARČAUSKIS 4623 So. Springfield Ave.

ISRENDAVOJIMUI

PASIRENDAVOJA STORAS su rumaais ir garadžium. Gera progą bučerui padaryti gerą biznį. Kreipkitės: 836 W. 20th Street (Kampus Peoria)

PARANDAVOJIMUI 4 kambarių flatas ant 3 fl. užpakaly. Renda pigi. Kreipkitės į krautuvę.

A. J. MAZGAS 3108 So. Halsted St.

JIESKO DARBO

JIESKAU darbo į grosernę, arba kitokią įstaigą. Moku draivint trūk. Delei teisingumo galima užsibenuoti. Jaunas vyras, geras darbininkas. Sautkite po 6 iki 9 val. vakare. Phone Yards 2613.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA merginų chambermeids, \$50 į mėnesį, kambarys ir valgis, indų plovėjų, \$18 į savaitę, merginų dirbtuvė, 40c. valandą, merginų dirbtuvė, \$16 į savaitę, merginų prie kaunterio \$17 į savaitę, janitorų \$65 į mėnesį. SOUTH PARK EMPLOYMENT BUREAU, 4191 So. Halsted St.

REIKIA patyrusių operatorų prie spēka varomų siuvamų mašinų ir merginų lengvam dirbtuvės darbiui. Nuolat darbas. ATLAS 2100 So. Morgan St.

REIKALINGA mergina prižiūrėjimui kuditki, 15 mėnesių amžiaus. Atsisaukite: Drexel 7405

REIKIA DARBININKŲ

VYRU REIKIA vyrų į foundry. Atsisaukite 947 Cullerton St. Mr. Remington

REIKALINGAS pirmarankis bekeris, kuris moka baltą, juodą duoną ir saldžius keksus kepti. Mokestis gera. Naujienų Skyrius, 3210 So. Halsted St., Box 143.

REIKALINGAS bučeris suprantantis savo darbą. Atsisaukit tuojau. M. ROMANOWSKAS 2119 So. Halsted St.

REIKIA bučerio, kuris moka atsakančiai savo darbą. Geram darbininkui gera mokestis. Atsisaukit greit. 2136 So. Halsted St.

PARDAVIMUI

PARSIDUODA krautuvė, grosernė ir delikatesen, fruktų, kendžių, ais-krymo, tabako, cigarų; randa pigi, lysas ant trijų metų, keturi kambariai gyvenimui. Pardavimo priežastis — turiu du biznių, parduosiu pigiai. 10433 So. Michigan Ave.

PARDUOSIU grosernę ir bučernę labai pigiai arba mainysiu ant loto arba automobilio. Savininką galima matyti 3601 S. Lowe Ave.

PARDAVIMUI barberinė 3 krėslų. Garu apšildoma. Pigi renda. Priežastis einu į kitą biznį. Kreipkitės 1711 W. 46th St.

PARDAVIMUI grosernė ir bučernė. Sena įstaiga, geras biznis prie gero kampo, pigi renda. 3600 Union Ave. Tel. Yards 0297

PARSIDUODA valgykla ir grosernė, bučernė; galima pirkti atskirai ar abu kruvoj. Parduosime pigiai. Priežastis pardavimo — negalim abiejų prižiūrėti. Kreipkitės: 2279 Archer Ave.

ZIEMINIS anglių ir gazu kure-namas pečius. Gražus, šviesiai mėlynas, mažai varlotas. Parduosiu pigiai. Priežastis — namo savininkas įeina į apšildomus kambarius, 2441 W. 45 Place

PARDAVIMUI ice cream, kendžių, cigarų, cigarečių, notions ir kitų daiktų krautuvė. Lysas 2 metams. Randa \$35, su kambariais gyvenimui. Parduosiu greitai ir pigiai. 2988 Archer Ave. Phone Lafayette 8555.

ENGLEWOODE pardavimui biznio kampo, grosernė ir delikatesen, geri fixtures, kapijimini mėsos mašina, 2 svarstyklės, 2 su stiklais bakseliai, 4 kambariai gyvenimui, pigi renda, cash registeris. M. O'DONELL, 724 W. 59 St.

PARDAVIMUI grosernė, parduosiu pigiausiai kiek galima, neturėdam visų pinigų dalį palauksiu. Norėdami daugiau sužinoti saukite telefonu Wentworth 1885.

ANTANAS WARACINSKAS 5958 So. Peoria St.

GERA progą aptiekoriui. Parduodu krautuvės įtaisus, kurie yra tinkami del aptiekos. Dabar yra cigarų, tabako ice creamo ir kitokių smulkaus biznio vieta. Yra labai gerai įrengta ir lenky apgyventa; kampo, biznis užtikrintas. Šiame miestelyje nėra lietuviškos aptiekos ir verta butų kam nors atidaryti.

322 E. 14 Street, Chicago Heights, Ill.

GROJIKLIS PIANAS

\$125 Turiu parduoti tuojau. Atiduosiu \$700 vertes grojklį pianą su 108 muzikos roliais, cabinet ir benčiumi tik už \$125. Išmokėjimais atsakantiems žmonėms. 1389 Milwaukee Ave. žemutinis augstas Klauskite MRS. FRANZ grojkliaus piano

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė. 6 kambariai gyvenimui. Biznis geras, parduoda savininkas. 3300 So. Union Ave.

PARDAVIMUI seniai išdirbtą 3 krėslų barberinę, storas, 6 kambariai. Renda \$75.00. Atsisaukite, 1807 W. North Ave. arti Wood St. Priežastis pardavimo persikeliu į kitą dalį miesto.

AUTOMOBILIAI

PARDAVIMUI automobilis "Ap-rinson", 3 cilindrių, 7 pasażierių, 1922 metų, atrodė kaip naujas, yra ekstra tekinis ir ekstra tubos ir visi įrenginiai; kam reikalingas toks karas parduosiu labai pigiai, kreipkitės į Naujienų ofisą arba telefonuokite Boulevard 4435. 3210 S. Halsted St., Box 144.

PARDAVIMUI Auto 1922 m. 5 sėdynių, kaštavo \$2,000; parduosiu už \$300, norinti pirkti malonėkite tuoj atsisaukti; yra geriausia padėjime; matykite 6 v. v. 4357 S. Washtenaw Av

RAKANDA!

PARSIDUODA 4 kambarių rakandai. Viskas gerame stovyje. Parduosiu pigiai, nes turiu greit apleisti Chicago. 3120 W. 41 Place II fl. Lafayette 4247

NAMAI-ZEME

PARDAVIMUI 1701 So. Union Ave. — septynių rėdų už \$60 viso mėnesinių rėdų. Kaina tik \$4200, išlygos \$800 cash ir kitus po \$50 į mėnesį. Štai yra jūsų progą.

\$1000 cash kitus mėnesiniai išmokėjimais, nupirkite naują, 5 kambarių bungalow, su dideliu augūtu, cementinis sklepas, furnace šildomas, viskas moderniška, su 60 pėdų žeme, 6428 W. 81 St., Hawthorne, Cicero, Ill., kaina tik \$7300. Raktai randasi 6424 W. 31 St.

\$25 cash ir \$5 į mėnesį nupirkite lotą 30x125, netoli Archer Ave. ir Kostner Ave. Tikrai 56 liko, kaina tik \$325.

\$25 cash ir \$5 į mėnesį nupirkite 1/2 akro lotą, toki dideli kaip miesto 7 lotai prie Joliet Ave., netoli 44 St., Lyons, Ill., 3blookai į pietus nuo Ogden Ave., tikrai 3 yra parduoti iš 282 likusių, kaina tikrai \$675.

\$700 cash, kitus po \$50 į mėnesį nupirkite prie 3808 Wallace St., 6 kambarių mūrinį ir biskį medžio namą, visi moderniški įtaisymai. Turi but parduotas tuojau, kaina tikrai \$4200. FRANK J. PETRU, 1443 West 18th Street, netoli Ashland Avenue Telephone Canal 0806

PUIKUS moderniškas 2 flatų, 6-6 kambarių, gražiai dekoruotas, ką tik užbaigtas, kieto medžio trimingai, tile vanos, garų šildomas, gražioje vietoje, atsisaukite nedėlioj, kaina \$15,500. 6108 S. Sacramento Ave. Tel. Rockwell 4762

PARDAVIMUI krautuvė ir flatinis namas, mūrinis, prie Halsted St., netoli 21 St. Labai gera vieta, tikrai \$10,000. IGNATIUS CHAP & CO., 31st & Wallace Streets West Thirty First State Bank Bldg.

PARSIDUODA dviejų aukštų medinis namas, 6-5 kambarių, visus lotus šale ir garadžius del dviejų karų. Visi šiuo dienu įtaisymai. Parduosiu už \$10,500. 2441 W. 45th Place

PARDAVIMUI biznio kampo, 50x125, krautuvė, 3 flatai, 3 karų mūrinis garadžius, rendos \$213 į mėnesį, taipgi 2 augstų mūrinis namas prie Union Ave., netoli 31 St. tikrai \$27,500. IGNATIUS CHAP & CO., 31st & Wallace Streets West Thirty First State Bank Bldg.

PARSIDUODA 4 kambarių medinis cottage su trijais lotais. Yra suros, gasas, vanduo, šalvatviai užmokėta. Netoli gatvėkarių, geroj vietoj \$3000 cash arba \$3,300 ant išmokėjimo, \$2,000 cash, kitus ant išmokėsčio. Savininkas: 7250 So. Claremont Ave. arti Western Ave.

PARDAVIMUI medinis namas su 3 lotais, viso 90x125. Vieta Mt. Greenwood. Pasikubinkit, gausit bargeną. Kreipkitės W. 112th St. ir Thom Ave. Pirmutinis namas.

MORTGECIAI — PASKOLOS

MES padarome ir perkame ant-rus mortgicijas siekiančias \$200 iki \$5000, lengvais išmokėjimais už 6% palukanų ir mažą komisią. Taipgi perkame kontraktų dokumentus. LOUIS STERN & CO., Suite 1029 — Burnham Bldg. 160 N. La Salle St.

MOKYKLOS

Specialiai Kursai Dress-making ir Millinery Reguliarai kursai Drafting, Designing, Tailoring ir Dressmaking. Lengvais išmokėjimais. Didelis numazinimas kainose. VALENTINE DRESSMAKING COLLEGE, 2407 W. Madison, Chicago, Ill. Phone Seeley 1643 M. E. RUTLIZ, Manager

VINCENTAS ZALPIS

Mirė Rugs. 22 d. 1924 m. 8 val. po pietų, 52 metų amžiaus, Rockdale, Ill.

A. A. Vincentas Zulpis paėjo iš Lietuvos, Pakalniško Kaimo, Kelmės valsčiaus, šiaulių apskr. 23 metus. Paliko dideliame nujudime dukterį Oną Zalpiutę ir du pusbrolius, Jonas ir Ignacas Zulpis ir pusseserę Vincentę Petruševičienę Amerikoje, ir sūnų Antaną Zalpį, Lietuvoje.

Kunas pašarvotas prie grabatoriaus p. I. J. Zolp, 4603 So. Marshallfield Ave. Laidotuves įvyks sėdėje, Rugs. 27 d., 1924 m., 8 val. iš ryto į Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, o po pamalių į Šv. Kazimiero kapines.

Prašome visų giminių, draugų ir pažystamų dalyvauti laidotuvėse.

Lieka nuliudę, Duktė Ona ir Sūnus Antanas. Laidotuvėse patarnauja I. J. Zolp.

PETRAS NAVICKAS

Mirė po sunkios ligos išbuves ligonbuty 6 metus, State ligoinėje, Anna,